

Program rozvoje města VYSOKÉ NAD JIZEROU

na období 2026-2030

ÚVOD	4
A. ANALYTICKÁ ČÁST	5
A.1. CHARAKTERISTIKA OBCE	5
1. Území	5
Poloha	5
Historické souvislosti	5
2. Obyvatelstvo	6
Demografická situace	6
Sociální situace	8
Spolková činnost	8
3. Hospodářství	9
Ekonomická situace	9
Trh práce	12
4. Infrastruktura	12
Dopravní infrastruktura	12
Dopravní obslužnost	13
Technická infrastruktura – vodovod	14
Technická infrastruktura – odvádění splaškových vod	15
Technická infrastruktura – zásobování elektřinou	16
Technická infrastruktura - zásobování plynem	16
Technická infrastruktura – spoje, zařízení spojů a osvětlení	16
Odpadové hospodářství	17
Protipovodňová opatření	17
5. Občanské vybavení	17
Bydlení	17
Školství a vzdělávání	18
Zdravotnictví	19
Sociální péče	20
Kultura	20

Sport, tělovýchova a turistika	20
Požární a civilní ochrana, havarijní plánování	21
Městská zeleň	21
6. Životní prostředí	22
7. Správa obce	24
Městský úřad a kompetence obce	24
Hospodaření obce.....	24
Bezpečnost	24
Vnější vztahy a vazby	25
A.2 VÝCHODISKA PRO NÁVRHOVOU ČÁST	26
Shrnutí globální SWOT analýzy	26
SWOT analýza	26
B. NÁVRHOVÁ ČÁST	28
B.1 STRATEGICKÁ VIZE.....	28
B.2 CÍLE, OPATŘENÍ A ROZVOJOVÉ AKTIVITY	29
B.3 PODPORA REALIZACE PROGRAMU.....	34
B.4 ZÁSOBNÍK PROJEKTŮ	34

ÚVOD

Dokument Program rozvoje města Vysoké nad Jizerou byl zpracován na období let 2026–2030.

Program rozvoje obce je dokumentem, v němž jsou zakotveny rozvojové priority dané obce. Zejména v malých obcích bývá běžné, že představitelé obce sice určité priority vnímají, ale pouze v myšlenkové rovině; nejsou uvedeny písemně, tzn. přístupné všem. Přitom teprve až písemná podoba struktury cílů a priorit napomůže k jejich snadnějšímu naplnění – jednak je stanovena hierarchie jednotlivých priorit (které priority jsou důležitější než jiné) a přibližný časový plán jejich naplnění, jednak jsou v dokumentu definovány realizační podmínky (konkrétní činnosti, odpovědný subjekt, využitelné zdroje financí apod.).

Program rozvoje města tak přispívá k tomu, aby obec efektivněji využívala finanční prostředky z vlastního rozpočtu i dostupné dotace. Program rozvoje města (dále nejčastěji jen PRM) obsahuje dvě základní části – část analytickou, zaměřenou na zachycení stávajícího stavu, a část návrhovou, shrnující zvolené budoucí cíle a možné cesty k jejich dosažení.

Tento dokument vznikl v průběhu listopadu a prosince 2025 úpravou poslední schválené verze Programu rozvoje města (dokument schválený usnesením zastupitelstva města č. 241 ze dne 14. 12. 2020) po elektronické konzultaci se zastupiteli města.

A. ANALYTICKÁ ČÁST

A.1. CHARAKTERISTIKA OBCE

1. Území

Poloha

Město Vysoké nad Jizerou se nachází v severovýchodní části Libereckého kraje a v severní části okresu Semily a je situováno na rozhraní Krkonoš a Jizerských hor na hřebeni protáhlém přibližně ve směru JV-SZ na pravém břehu řeky Jizery. Nadmořská výška kolísá mezi 420 – 720 m. n. m. V řešeném území převažuje venkovské osídlení. Výjimku tvoří vlastní město Vysoké nad Jizerou, které bylo založeno cíleně, čemuž odpovídá tvar centrálního náměstí.

Území města Vysoké nad Jizerou se skládá z pěti místních částí – dříve samostatných obcí: jsou to Vysoké nad Jizerou, Sklenařice, Tříč, Stará Ves a Helkovice. Pro účely katastru nemovitostí je to pět katastrálních území, téměř totožných názvů jako místní části.

Vysoké nad Jizerou je založené na ortogonálním půdorysu. Jádrem sídelní struktury je čtvercové náměstí, z jehož rohů vycházejí cesty. Hlavní komunikační osa doplněná alejí vede severojižním směrem. Zástavba se rozvíjela paprskovitě podél cest. Původně převládal rozvoj zástavby do přilehlých údolí – na západ směrem ke Staré Vsi a na východ k Tříči, jak je patrné z map vojenských mapování a císařských otisků stabilního katastru. V minulých letech dominoval rozvoj hlavně podél hlavní komunikační osy – silnice II/290 a to převážně na severozápad od městského centra, směrem ke skiareálu Šachty. V současnosti se jedná o dostavbu zejména v prolukách zástavby a v lokalitách navazujících na stávající zástavbu.

Uspořádání Staré Vsi a Tříče je determinováno konfigurací terénu. Obě sídla jsou situována v údolí potoků. Rozvolněná zástavba se rozvíjí podél osy, kterou představuje vodní tok, resp. podél dopravní komunikace vedené údolím. Roztroušená zástavba pak zvolna vystupuje do okolních svahů. Odrřezně od původní zástavby v údolích jsou v obou sídlech umístěny zemědělské výrobní areály.

Helkovice jsou umístěny v hlubokém údolí bezejmenného přítoku Staroveského potoka. Osídlení je roztroušeno podél komunikace, která v serpentínách vystupuje příkrým svahem.

Sklenařice vznikly jako sklářská osada a rozprostírají se na jižně exponovaném svahu klesajícím od Tomášových vrchů do údolí Sklenařického potoka. Zástavba Sklenařic je oproti rozptýlené zástavbě Tříče více zahuštěná. V sedle Mexiko je situován zemědělský výrobní areál.

Celková katastrální plocha města se všemi částmi činí 2 066 ha.

Historické souvislosti

Vysoké nad Jizerou bylo založeno v první polovině 14. století na ortogonálním půdorysu pravděpodobně jako hospodářské středisko hradu Nístějka. První písemná zmínka o městě pochází z roku 1354. Sídlo bylo situováno na obchodní stezce a těžilo tak z procházejícího obchodu, především s plátnem a vlnou.

Na základě archeologických nálezů ve Staré Vsi se předpokládá, že přes vysocké návrší vedly již stezky lidí mladší doby kamenné. Dle V. Vanička figuruje Vysoké nad Jizerou jako jedna z možných lokalit, přes kterou vedla trasa nisko-jizerské stezky, jež propojovala Prahu, Starou Boleslav, Turnov, Liberec a Žitavu.

Kromě obchodu se ve městě rozvíjela řemeslná výroba, především sklářství. V 15. století se sklářství přesunulo na přilehlé území Sklenařic a poté sklářská výroba náhle zanikla. (V 16. století pak byla obnovena severně od řešeného území v nedalekých Rejdicích a v dalších lokalitách blíže k horám.) Do druhé poloviny 15. století je situován zánik hradu Nístějka.

Hospodářský rozkvět ukončila třicetiletá válka (1618-1648). V letech 1771-1772 postihl panství hladomor způsobený katastrofální neúrodou. V červenci 1834 postihl město rozsáhlý požár, při němž shořela také radnice včetně divadla a řady písemných dokumentů.

18. a 19. století je spojeno s rozvojem manufakturní a posléze tovární výroby v okolních údolních obcích. Jedná se především o textilní a dřevozpracující průmysl. V 2. polovině 19. století nastává úpadek, výroba se přesouvá do velkých továren situovaných v nižších, dostupnějších polohách. Naopak se začíná rozvíjet turistika a především lyžování. Od roku 1903 ve Vysokém působí Český skiklub. V roce 1899 byl při hlavní silnici na jižním okraji města založen nemocniční areál (dnes Ústav chirurgie ruky a plastické chirurgie), na který roku 1920 navázal areál Odborné zemské hospodářské školy (dnes Integrovaná střední škola).

Po 2. světové válce došlo k nucenému vysídlení německých obyvatel a narušení kontinuity vývoje území. V následné éře socialistického velkovýrobního hospodaření byla, především v rovinatějších partiích území, porušena struktura členění zemědělské půdy.

Současný rozvoj města je spojen především s turistickým ruchem, převažujícím v zimní sezóně.

Zhodnocení

Klady

- výhodná poloha vůči příslušným správním centrům a jejich snadná dostupnost
- poloha na rozhraní Krkonoš a Jizerských hor je výhodná z hlediska cestovního ruchu

Zápory

- velká rozloha zastavitelného území – zvýšené náklady na budování, provoz a údržbu infrastruktury
- klimatické podmínky spojené s nadmořskou výškou znamenají zvýšené náklady na zimní údržbu komunikací a chodníků

2. Obyvatelstvo

Demografická situace

Obyvatelstvo, bydlení a pracovní příležitosti vytvářejí základní prvky sídelní struktury, kterou je nutné zachovat a rozvíjet jako civilizační hodnotu území. Nedílnou součástí rozvoje této hodnoty je sestavení střednědobé prognózy vývoje počtu obyvatel včetně bilance bydlení v řešeném území. Prognóza vychází z rozboru lokálních i regionálních demografických a socioekonomických podmínek řešeného území a slouží především jako podklad pro návrh přiměřeného rozsahu rozvojových ploch pro bydlení včetně rozvoje veřejné infrastruktury. Počet obyvatel ve Vysokém nad Jizerou dlouhodobě klesá, přičemž v posledních deseti letech je téměř neměnný. Už v době průmyslové revoluce nebyla obec schopna zajistit dobré podmínky pro bydlení, které by stabilizovaly osídlení. Od padesátých let minulého století do současnosti nastal mírný, ale trvalý pokles počtu obyvatel.

Dlouhodobý (od r. 1869) a krátkodobý vývoj počtu obyvatel (po r. 2005) v řešeném území je patrný z následujících tabulek. Z tabulky dlouhodobého vývoje jsou patrné i změny definice počtu obyvatel obce.

Dlouhodobý vývoj počtu obyvatel a domů v řešeném území (zdroj: ČSÚ)

Sčítání v roce	Počet obyvatel	Počet domů	Obyvatel na dům
1869	3 838	659	5,82
1880	3 878	682	5,69
1890	3 993	626	6,38
1900	3 744	616	6,08
1910	3 661	630	5,81
1921	3 193	631	5,06
1930	3 099	645	4,80
1950	2 328	680	3,42
1961	1 734	519	3,34
1970	1 676	459	3,65

1980	1 508	414	3,64
1991	1 417	649	2,18
2001	1 353	685	1,98
2011	1 292	706	1,83
2020	1 298	767	1,69
2024	1 329	783	1,70

Poznámky pro rok:

1869 - obyvatelstvo přítomné civilní	1869 až 1950 - celkový počet domů
1880 až 1950 - obyvatelstvo přítomné	1961 až 1980 - počet domů trvale obydlených
1961 až 1991 - obyvatelstvo bydlící (tj. hlášené v obci k trvalému pobytu)	1991, 2001, 2011 - celkový počet domů
2001 - obyvatelstvo bydlící (osoby s trvalým nebo dlouhodobým pobytem)	2011- obyvatelstvo obvykle bydlící

Vývoj počtu obyvatel v řešeném území po r. 2005 (zdroj: ČSÚ, podle evidence obyvatel)

Rok	stav 1.1.	Narození	Zemřelí	Přistěhovalí	Vystěhovalí	Přirozená měna = narození- zemřelí	Saldo migrace	Změna celkem
2005	1 363	11	26	17	24	-15	-7	-22
2006	1 341	15	7	19	25	8	-6	2
2007	1 343	16	13	23	40	3	-17	-14
2008	1 329	10	20	17	30	-10	-13	-23
2009	1 306	12	16	27	25	-4	2	-2
2010	1 304	14	18	25	31	-4	-6	-10
2011	1 291	14	12	47	32	2	15	17
2012	1 308	10	18	35	32	-8	3	-5
2013	1 303	9	17	20	26	-8	-6	-14
2014	1 289	13	13	20	26	0	-6	-6
2015	1 291	15	14	27	23	1	4	5
2016	1 308	12	14	38	25	-2	13	11
2017	1 303	17	17	30	33	-	-3	-3
2018	1 289	11	19	28	22	-8	6	-2
2019	1 290	11	12	39	30	-1	9	8
2020	1 298	13	23	24	23	-10	1	-9
2021	1 289	10	16	43	24	-6	19	13
2022	1 291	13	10	84	25	3	59	62
2023	1 353	14	14	33	57	0	-24	-24
2024	1 329	8	13	18	64	-5	-46	-51
2025	1 278							
Průměr		12	14	28	28	-2	-	-2

Podle nejnovějších údajů (ČSÚ) bylo na začátku r. 2025 v řešeném území 1 278 trvale bydlících obyvatel.

Na vývoj počtu obyvatel v řešeném území mají především vliv:

- poloha v původně zemědělské podhorské krajině, značné nadmořské výšce, jednostranně industrializované už v 19. století.
- pokles počtu obyvatel již v období do I. světové války, v důsledku „přelidnění“ území, technologických změn (v textilní výrobě) a relativně zhoršujících se životních podmínek vyvolávajících tlak migraci. Další výrazný pokles v důsledku II. světové války.
- podprůměrné dopravní napojení obce.

- změna vnímání a kvality obytného, zejména rekreačního a životního prostředí řešeného území v posledních desetiletích.

Vývoj počtu obyvatel v řešeném území je možné, z hlediska obecných demografických podmínek v ČR, považovat spíše za nepříznivý. Hlavním faktorem ovlivňujícím vývoj počtu obyvatel po r. 2005 je pokles přirozenou měnou, ale i mírně záporné saldo migrace. Ukazatele vývoje přirozenou měnou, jsou výrazně ovlivněny věkovou strukturou. Migrace vykazuje v jednotlivých letech značnou variabilitu (což je dáno zejména velikostí obce, ale i kolísáním bytové výstavby). V letech 2023 a 2024 byl vývoj počtu obyvatel ovlivněn rusko - ukrajinským konfliktem, kdy se ukrajinští obyvatelé stěhovali nejen do naší obce.

Věková struktura obyvatel vykazuje nadprůměrné zastoupení obyvatel v poproduktivním věku ve srovnání s průměrem ČR. Podíl dětí (věkové skupiny 0-14 let) je však podobný. Dlouhodobý vývoj počtu obyvatel bude doprovázet „stárnutí“ obyvatel, které se promítá do potřeb školských a sociálně zdravotních zařízení (potřeby komunálního plánování).

Počet obyvatel a věková struktura - srovnání s ČR

(zdroj: ČSÚ, 2024 – podle obvyklého bydliště, vlastní výpočty)

		Celkem obyvatel	Muži	Ženy	0-14 let	15-64 let	65+let
Vysoké nad Jizerou	Počet	1 329	687	642	222	762	345
	Podíl	100,0 %	51,69 %	48,31 %	16,70 %	57,34 %	25,96 %
ČR	Počet	10 909 500	5 354 579	5 554 921	1 690 783	6 962 830	2 255 887
	Podíl	100 %	49,08 %	50,92 %	15,5 %	63,82 %	20,68 %

Prognózy vývoje počtu obyvatel u obcí podobné velikosti jsou zatíženy značnou nejistotou. Významným faktorem, který působí na vývoj počtu obyvatel, je v případě Vysokého nad Jizerou rozvoj druhého bydlení, které přináší ve větší míře nárůst počtu přítomných obyvatel, ale nikoliv obyvatel evidovaných. Je to dáno faktem, že řada lidí užívá objekty k bydlení v řešeném území často i velkou část roku, aniž by se do města přihlásili k trvalému pobytu.

Z uvedených důvodů je nutné z hlediska nároků na rozvoj města, především z hlediska vymezení zastavitelných ploch pro bydlení, brát v úvahu nejen obecnou tendenci k poklesu počtu obyvatel přihlášených k trvalému pobytu, ale i trvalý nárůst počtu obyvatel sice ve městě bydlících, avšak k trvalému pobytu nepřihlášených. Při zohlednění obou vývojových tendencí lze předpokládat do roku 2030 i v dalších letech stagnaci počtu obyvatel, nebo spíše mírný pokles obyvatel. Uvedený výhled může být podpořen rozvojem zařízení a služeb cestovního ruchu, podporou migrace mladých rodin do obce a zvýšením nabídky pracovních míst.

Sociální situace

Ve městě Vysoké nad Jizerou se nenachází žádná tzv. sociálně vyloučená lokalita, neboť zde téměř nejsou vyložene problémoví občané.

Spolková činnost

Ve městě Vysoké nad Jizerou funguje celá řada spolků, které se angažují při pořádání různých kulturních či sportovních akcí.

Největším spolkem podle počtu členů (okolo 500) je TJ Vysoké nad Jizerou, z. s., jejíž oddíly, kromě toho, že se účastní pravidelných soutěží, pořádají velké množství dalších sportovních akcí. Jsou to závody Po staru (lyžování na starých dřevěných lyžích v dobovém oblečení), závody v běžeckém lyžování, krajské závody ve sjezdovém lyžování, běh do vrchu Šachty – Štěpánka, Běh okolo Petruškových vrchů (již 56 ročníků), Krakonošův pohár (moderní gymnastika), cykloturistické akce (Krajem zapadlých vlastenců v létě a Ve stopě první střeoevropské padesátky v zimě), Tenisový open, Vysocká časovka (cyklo), Fotbalový balón.

Dalším, možná nejvýznamnějším hybatelem společenského dění ve městě Vysoké nad Jizerou je Divadelní spolek Krakonoš, který je spolupořadatelem Národní přehlídky venkovských divadelních souborů Krakonošův divadelní podzim (hlavním pořadatelem je Občanské sdružení Větrov a již proběhlo 56 ročníků). Spoluvyhlašovatelem této přehlídky je Město Vysoké nad Jizerou a také se na ní podílí finančně z rozpočtu města. DS Krakonoš pak v průběhu roku hraje několik divadelních představení a pro děti také loutková představení. Zároveň spolek pořádá maškarní bál pro dospělé a pro děti.

Velký význam pro dění ve městě má také místní Sbor dobrovolných hasičů (SDH) Vysoké nad Jizerou. Vedle záahové činnosti jednotky sboru dobrovolných hasičů (JSDH) se sbor věnuje také požárnímu sportu, přičemž se snaží propagovat tuto aktivitu a získávat pro ni členy již mezi dětmi (mimo tréninkové činnosti také pořádá každoroční dětský tábor o prázdninách). SDH Vysoké nad Jizerou pořádá také tradiční bál „Sejkorák“. Společně s Městem Vysoké nad Jizerou SDH spolupořádá Vysockou pouť, Svatokateřinský trh a pálení čarodějnic s lampionovým průvodem.

Dalšími spolky, které se podílí na veřejném životě ve městě, jsou: SDH Sklenařice (Sklenařická pouť, rozsvícení stromu), Myslivecká sdružení Kalifornie a Šachty (kynologické akce a akce pro děti ze základní a mateřské školy), Tělovýchovná jednota Sklenařice (nohejbalový turnaj, volejbalový turnaj – debly - 56 ročníků, pochod Věnceslava Metelky – 25 ročníků), Městečko na dlani, které se podílí na pořádání Vysocké pouti a dále pořádá Svatováclavské či pozdně letní nocturno.

Ve městě také působí dvě církve. Jedná se o Církev katolickou a Církev československou husitskou a každá z nich se stará o svůj kostel. Církev katolická pořádá své bohoslužby v barokním kostele sv. Kateřiny Alexandrijské, který je významnou urbanistickou dominantou města vybudovanou v letech 1725-1743 na místě původního dřevěného gotického kostelíka. Církev československá husitská pořádá své bohoslužby v kostele vybudovaném z režných červených cihel s hranolovou věží, korunovanou kalichem, postaveným v roce 1925 Dr. Karlem Farským.

Adventní koncert v předvánočním čase pořádal v minulých letech Ústav chirurgie ruky a plastické chirurgie. V letošním kalendářním roce pak Divadelní spolek Krakonoš.

Město finančně podporuje spolky formou Grantového programu, a to přímo na realizované projekty. Žádosti o dotaci spolky předkládají dvakrát ročně a výše rozdělené sumy je předem stanovená v rozpočtu města. Prakticky jsou podpořeny všechny žádosti, při jejich převisu však dochází logicky ke snížení částek poskytnutých jednotlivým žadatelům.

Zhodnocení

Klady

- řada aktivních spolků, přispívajících ke společenskému životu obce
- nepřítomnost sociálně vyloučené lokality
- působnost ÚCHR a PCH Vysoké nad Jizerou a ISS Vysoké nad Jizerou

Zápory

- stárnutí obyvatel
- mírný, leč stabilní pokles počtu obyvatel
- nárůst počtu přítomných obyvatel, ale nikoliv obyvatel trvale evidovaných

3. Hospodářství

Ekonomická situace

Ve Vysokém nad Jizerou je podle údajů z roku 2021 evidováno 596 ekonomicky aktivních obyvatel.

Ekonomická aktivita obyvatel a nezaměstnanost - srovnání s krajem a ČR

(zdroj: ČSÚ, SLDB 2021, vlastní výpočty)

		Celkem	Ekonomicky aktivní celkem	Ekonomicky aktivní - zaměstnaní	Nezaměstnanost
Vysoké nad Jizerou	Počet	1 289	596	567	34
	Podíl	100,0 %	46,24 %	43,98 %	3,95 %
ČR	Počet	10 516 707	5 363 855	5 213 368	311 463
	Podíl	100 %	51,00 %	49,57 %	3,49 %

Údaje o ekonomické aktivitě a pohybu za prací je nutno vnímat včetně omezení vyplývajících z deklarativního charakteru sčítání a stále menší ochoty obyvatel tyto údaje poskytovat (ve srovnání s minulými sčítáními). Například počet ekonomicky aktivních je ovlivněn skutečností, že u 51 osob v obci se ekonomickou aktivitu nepodařilo zjistit. K 31. 12. 2024 je ve Vysokém nad Jizerou 31 nezaměstnaných osob, což je 3,9 %.

Za prací a do škol z obce vyjíždělo (v r. 2021) 293 obyvatel, naopak směrem do obce dojíždělo 586 osob. Tento fakt je ovlivněn hlavně dojížděním žáků na ISS Vysoké nad Jizerou.

Struktura ekonomické aktivity obyvatel v řešeném území (zdroj: ČSÚ, SLDB 2021)

		Celkem	muži	ženy
Ekonomicky aktivní celkem		596	337	259
v tom:	Zaměstnaní	567	322	245
	z toho podle postavení v zaměstnání	Zaměstnanci	404	209
		Zaměstnavatelé	8	6
		pracující na vlastní účet	104	77
	ze zaměstnaných	pracující důchodci	63	33
		ženy na mateřské dovolené	2	-
	Nezaměstnaní	29	15	14
Ekonomicky neaktivní celkem		618	281	337
z toho	nepracující důchodci	336	146	190
	osoby na rodičovské dovolené	22	-	22
	žáci, studenti, učni	163	86	77
Osoby s nezjištěnou ekonomickou aktivitou		6	5	1

V obci je vykazován poměrně značný počet podnikatelských subjektů, většinu tvoří fyzické osoby, 50 a více zaměstnanců vykazují 4 subjekty. Odhad počtu pracovních míst je problematický, dokud nebudou k dispozici úplné údaje o pohybu za prací.

Počet podnikatelských subjektů v řešeném území (r. 2024, zdroj: ČSÚ)

Počet podnikatelských subjektů celkem	370
Z toho se zjištěnou aktivitou - počet subjektů	205
Fyzické osoby - počet subjektů	310
Z toho: živnostníci - počet subjektů	275
Právníkové osoby - počet subjektů	60
Z toho: obchodní společnosti - počet subjektů	22
Počet subjektů s 1-9 zaměstnanci – mikropodniky	18
Počet subjektů s 10-49 zaměstnanci - malé podniky	9
Počet subjektů s 50-249 zaměstnanci – střední podniky	4
Počet subjektů s 250 a více zaměstnanci – velké	0

Nejvýznamnějšími zaměstnavateli ve městě jsou Ústav chirurgie ruky a plastické chirurgie, Integrovaná střední škola a ZD Horal, které je zaměřeno na rostlinnou a živočišnou výrobu a významným způsobem zajišťuje vzhled krajiny. O tu se dále stará několik dalších drobných zemědělců.

V současné době zde fungují dvě prodejny potravin – obě samoobslužné, obchody se sportovním zbožím, květinářstvím a dárkovým zbožím, textilu, drogerie, velkoobchod s nábytkovým kováním, potřebami pro truhláře, barvami, laky a lepidly, Krakonošovo pekařství, železářství, cukrárna, bistro.

V centrální části obce je provozována Pošta partner, která má otevřeno ve všech pracovních dnech.

Vzhledem ke své poloze nedaleko Krkonoš a Jizerských hor je Vysoké nad Jizerou vyhledávaným cílem turistů z ČR i ze zahraničí. V letním období se zde nachází ideální podmínky pro cykloturistiku a pěší turistiku všech věkových kategorií. V zimním období je obec zejména lyžařskou oblastí. Po rekonstrukci a dostavbě lyžařského areálu Šachty se společně s dalšími menšími lyžařskými vleky (Metlák, Sklenařičák) stalo Vysoké nad Jizerou vyhledávaným střediskem sjezdového lyžování, ideálním pro malé i velké, ale především pro začínající lyžaře a rodiny s dětmi. K tomu přispívají také běžecké tratě a upravované běžecké stopy směřující do Jizerských hor, případně na Krkonošskou magistrálu a zejména ty v okolí samotného města (Tříčské vrchy, trasa k Roprachticím).

S ohledem na značné množství turistů, kteří se ve Vysokém nad Jizerou pohybují, je zde základní infrastruktura pro cestovní ruch dobře rozvinuta. Ve městě se nachází cca 35 objektů určených pro ubytování turistů (jedná se o různorodá zařízení – hotely, penziony, apartmány, chaty, ubytování v soukromí aj.) s odhadovanou celkovou kapacitou okolo 600 lůžek. Řada penzionů poskytuje zároveň i stravovací služby minimálně pro ubytované hosty, často však i pro příchozí návštěvníky. Restaurace s celosezónním provozem (bez ohledu na ubytování hostů) zde obvykle fungují 4.

Doprovodná infrastruktura cestovního ruchu je již rozvinuta o něco méně. Město je protkáno řadou turistických tras, které v centrální části města vedou většinou po silnicích; směrem ven však přecházejí v lesní cesty nebo málo frekventované místní komunikace.

Ve Vysokém nad Jizerou se nachází lyžařská střediska Šachty, Metlák a Sklenařičák se 7 sjezdovými tratěmi o délce 200 – 1 000 m, obsluhovanými 5 vleky, prostor dětské školičky s provazovými vlíčky. V areálu či přímo ve městě se nachází půjčovny sportovních potřeb, v areálu je dále k dispozici lyžařská škola, přímo u sjezdovek se nachází restaurace a rychlé občerstvení. V areálu Šachty se nachází u horní stanice velké parkovací plochy. Naproti parkovišti přes silnici je běžecký areál s homologovanými běžeckými tratěmi. Od areálu jsou upravovány další běžecké tratě, které navazují na upravované tratě směřující do Jizerských hor či Krkonoš nebo sousedních Roprachtic.

Pro zájemce o další sportovní vyžití jsou ve Vysokém nad Jizerou k dispozici zejména sportoviště, která spravuje TJ Vysoké nad Jizerou (sokolovna s dvěma sály, prostorem na pingpong, posilovna, fotbalové hřiště, antukové hřiště na volejbal, či nohejbal, asfaltové hřiště na fotbal, basketbal, tenis či házenou, tenisové hřiště a dětské hřiště). Díky ubytovacím kapacitám se prostory TJ hodí pro konání soustředění sportovních oddílů nebo menších turnajů v různých sportech.

Některá ubytovací zařízení svým hostům umožňují návštěvu sauny, bazénu a podobně. Veřejné zařízení podobného charakteru se přímo ve Vysokém nad Jizerou nenachází; plavecký bazén s venkovní plochou na letní období je k dispozici v Jablonci nad Nisou a v Liberci, či pouze krytý bazén v Jilemnici. Přírodní koupání nabízí požární nádrž ve Sklenařicích a koupaliště v Jablonci nad Jizerou.

Městské informační centrum se nachází v místní knihovně. Informace obdrží turisté také ve Vlastivědném muzeu pro Vysoké nad Jizerou a okolí, které je celoročně otevřené a jeho expozice jsou různorodé. Je možné se z nich dozvědět o historii města i okolního kraje, o životě dřívějších generací, jejich kultuře, o zemědělství, řemeslech, vysockém lyžařství i místní hudební a divadelní tradici. Zájem upoutá zvláště mechanický betlém pocházející z rodu Jana Metelky Kovárenského ze Sklenařic. Městem spravované sbírky jsou umístěny v budově bývalého okresního soudu, původně měšťanského domu rodu Patočků. Z důvodu zchátralosti objektu a bezpečnosti turistů, neboť vchod do muzea je přímo z hlavní silnice, je uvažováno

v rámci rekonstrukce hlavní silnice II/290 o zvýšení bezpečnosti návštěvníků, případně o přemístění objektu do jiné budovy města.

Pro zvýšení turistického ruchu mimo zimní sezónu se v posledních letech udělalo spoustu pozitivního. Ať už jsou to doplněné různé mapy, vytvoření odpočinkového místa u fotbalového hřiště a zejména vycházkové okruhy v okolí Vysokého „Putování s medvědem“. Je uvažováno o dalším rozšíření sportovní nabídky pro turisty (pumptrack, trailové dráhy, naučné stezky).

Posílení hospodářských podmínek obce je žádoucí, zejména s ohledem na nemalou nezaměstnanost a závislost na vyjíždě za prací. Přiměřenost je dána jak infrastrukturními předpoklady obce (dopravní podmínky), na druhé straně limitována zejména rekreačními předpoklady území a potřebou stabilizace a zkvalitnění obytné funkce obce (zachování kvality životního prostředí).

Trh práce

Míra nezaměstnanosti ve městě k 31. 12. 2021 činila 3,95 %. To je nepatrně více, než byla ke stejnému datu nezaměstnanost v ČR (3,49 %). I tak je míra nezaměstnanosti poměrně nízká. Nezaměstnanost v řešeném území není bariérou rozvoje obce. Uvedená míra nezaměstnanosti odpovídá počtu 34 dosažitelných uchazečů o zaměstnání. Z toho více než polovinu tvoří osoby, které jsou bez zaměstnání déle než rok. Jsou evidována i volná pracovní místa, jejich nabídka však nedosahuje počtu uchazečů o zaměstnání (o potřebě shody kvalifikace uchazečů s požadavky zaměstnavatelů nemluvě), neboť na jedno volné pracovní místo připadá 1,89 uchazeče.

Zhodnocení

Klady

- rozvinutý cestovní ruch
- četná zařízení základní infrastruktury pro cestovní ruch
- doprovodná infrastruktura pro cestovní ruch především se sportovním zaměřením
- poměrně nízká míra nezaměstnanosti
- dostatečná propagace cestovního ruchu
- fungující městské informační centrum a Vlastivědné muzeum pro Vysoké nad Jizerou a okolí pro turisty

Zápory

- minimum subjektů podnikajících v průmyslu
- nízká nabídka komerčních služeb
- nevyhovující navigační systém
- chybí komplexnější doprovodná infrastruktura pro cestovní ruch
- nutnost vyjížděky za službami, vzděláním či prací
- potencionální ukončení fungování ZD Horal

4. Infrastruktura

Dopravní infrastruktura

Řešeným územím procházejí tyto silnice:

- II/289 (propojuje II/290 a Semily)
- II/290 (Kořenov - Vysoké nad Jizerou - Poniklá „Mejto“)
- III/2887 (Vysoké nad Jizerou – Stará Ves – Roztoky u Semil)
- III/2895 (Roztoky u Semil – Helkovice)
- III/29056 (Paseky nad Jizerou – Dolní Rokytnice)
- III/29058 (Zlatá Olešnice – Sklenařice – Jablonec nad Jizerou)
- III/29062 (propojuje Vysoké nad Jizerou a obec Stanový)
- III/29063 (Vysoké nad Jizerou – Tříč – Jablonec nad Jizerou)

Hlavní dopravní osu řešeného území tvoří silnice II/290 vedoucí ve směru sever-jih, která propojuje Vysoké nad Jizerou s Jilemnicí a Harrachovem. Na „Mejto“ v Poniklé se napojuje na silnici I/14, prochází přes

Roprachtice, Vysoké nad Jizerou, Sklenařice a Příchovice do Kořenova, kde se napojuje na silnici I/10. Vzdálenost z centra města k nájezdu na rychlostní komunikaci R35 je zhruba 31 km (nájezd u Rychnova u Jablonce nad Nisou – pro směr na Prahu či Děčín).

Na severojižní komunikační osu území jsou navázány silnice III. třídy, které zajišťují propojení města Vysoké nad Jizerou s jednotlivými místními částmi a okolními obcemi. Většina komunikací procházejících obcí je zpravidla ve špatném stavu – v celokrajském měřítku je jejich priorita na nižší úrovni a vnímání potřeby jejich oprav bylo navíc dotčeno následky rozsáhlých povodní v roce 2010. V roce 2018 byla však rekonstruována silnice III/2895 (Roztoky u Semil – Helkovice) a v roce 2020 byla zahájena rekonstrukce silnice II/290 procházející územím města. K rekonstrukci části silnice procházející centrem města dochází v letošním roce a pokračovat bude i v roce 2026. Je počítáno s obnovou stávajících chodníků a případně vybudováním chodníku nového ve směru do Šachet.

Dle celostátního sčítání dopravy projelo v roce 2020 hlavní dopravní osou, silnicí II/290 přes 2.200 vozidel za 24 hodin.

Železnice nebyla do obce zavedena. Nejbližší železniční stanice se nachází v sousedním Jablonci nad Jizerou.

Místní komunikace ve městě a všech jeho částech vykazují různé stupně opotřebení a jejich kvalita se za posledních deset let výrazně zlepšila. Jejich stav včetně orientačního pořadí naléhavosti oprav je ze strany města průběžně sledován. Na základě těchto poznatků jsou místní komunikace postupně opravovány, zvláště pak pokud jsou realizovány všechny inženýrské sítě. Všechny opravy jsou samozřejmě vázány na aktuální možnosti městského rozpočtu.

Pro parkování vozidel jsou využívány stávající garáže a přístřešky na pozemcích rodinných domů. Větší parkovací plochy a soustavy garáží nalezneme pouze u areálů zemědělské výroby a u Integrované střední školy. V centru lze parkovat na náměstí Dr. Karla Kramáře (cca 35 parkovacích míst) případně u kostela sv. Kateřiny a před Divadlem Krakonoš (cca 15 parkovacích míst). Při silnici u lyžařského areálu Šachty vznikla parkovací plocha pro cca 120 aut, v zimním období však není dostačující. Zejména v centru města by bylo vhodné dopravu v klidu řešit. Velmi problematicky se jeví nedostatek parkovacích míst v areálu Ústavu plastické chirurgie a chirurgie ruky, což bylo vyřešeno vybudováním parkoviště pro cca 50 aut.

Základní pěší provoz se odehrává na silnicích a místních komunikacích. Ve městě a místních částech nejsou s výjimkou náměstí Dr. Karla Kramáře a části ulice Dr. Karla Farského vybudovány chodníky. Především v trase silnice II/290 procházející středem města tak dochází ke kolizním situacím.

Obec se nachází ve významné rekreační oblasti a řešené území je protkáno turistickými trasami. Vycházkový okruh Nístějka (kopírující žlutě značenou turistickou trasu) z Vysokého nad Jizerou ke zřícenině hradu Nístějka na svahu v údolí Jizery je doplněn o naučné tabule, stejně tak jako vycházkový okruh Za historií divadla, jehož trasa je vedena mezi Vysokým nad Jizerou a Starou Vsí a je značena vlastním značením. Dále byly zřízeny vycházkové okruhy v okolí města „Putování s medvědem“. Územím prochází také řada cyklotras, které z velké části využívají stávajících silnic II. a III. třídy.

Dopravní obslužnost

Území města Vysoké nad Jizerou je celé začleněno do Integrovaného dopravního systému Libereckého kraje, tzv. IDOL (zóna 9102, 9103 a 9104), v jehož rámci je kladen důraz na dopravu železniční, která je provozována jako doprava taktová. Doprava autobusová je chápána jako doprava doplňková k páteřní drážní dopravě. Nicméně město Vysoké nad Jizerou je plně závislé na dopravě autobusové. V řešeném území se nachází šestnáct autobusových zastávek. Problémem je absence jednoduchého dopravního terminálu pro autobusovou dopravu v blízkosti centra města, nástupní plochy jsou především na náměstí.

Technická infrastruktura – vodovod

Vysoké nad Jizerou a Stará Ves

Ve městě Vysoké nad Jizerou je vybudován veřejný vodovod, jehož majitelem a provozovatelem je město Vysoké nad Jizerou. Obecním vodovodním systémem je zásobována převážná většina trvale i přechodně bydlicího obyvatelstva. Zbývající část je pitnou vodou zásobena ze soukromých studní.

Obec má tři zdroje pitné vody. Jedná se o prameniště Rejdice, vrt u věžového vodojemu a Farský potok. Prameniště Rejdice má průměrnou vydatnost zdroje 2,5 l/s a maximální 4,5 l/s. Ze zdroje je pitná voda gravitačně vedena PVC přívodním řadem DN 100 délky cca 2 km do vodojemu Čermákovy Rovně. Na přivaděči je v přerušovací komoře tlaku Na Perličku odradonovací kolona. Vrt u věžového vodojemu byl vystrojen v roce 2018. Maximální povolený odběr je 0,8 l/s. Vrt je vystrojen ponorným čerpadlem a voda je z vrtu čerpána do vodojemu. Hloubka vrtu je 80 m. Farský potok má průměrnou vydatnost zdroje cca 2,0 l/s a maximální 10,0 l/s. Voda je čerpána ocelovým příváděcím řadem DN 100 do úpravny vody u hřiště. Povrchová voda z Farského potoka je v úpravně upravována prostou filtrací dvěma tlakovými filtry s náplní křemičitého písku. Při pokračování další výstavby RD či rekreačních objektů může i přes vybudovaný další vodní zdroj nastat problém se zásobením vody.

Akumulaci pro obec zajišťují tři vodojemy:

- VDJ Vysoké - věžový jednokomorový vodojem o objemu 130 m³ (721,15 / 719,15 m n. m.) vybudovaný v roce 1930. Pitná voda je vedena gravitačně ocelovým zásobním řadem DN 100 do vodovodní sítě a ke spotřebitelům ve městě.
- VDJ Čermákovy Rovně - zemní dvoukomorový vodojem o objemu 2 × 150 m³ (725,15 / 722,15 m n. m.) vybudovaný v roce 1980. Pitná voda je vedena gravitačně do spotřebiště potrubím PVC DN 225. Tento vodojem je však dlouhodobě vyřazen z provozu, neboť díky jeho chybnému stavebně technickému řešení, není možné gravitačně doplnit vodu ve věžovém vodojemu.
- VDJ Stará Ves - zemní jednokomorový vodojem o objemu 50 m³ (cca 636,0 / - m n. m.) vybudovaný v roce 1972. Funguje jako vodojem ve spotřebišti a je plněn ocelovým řadem DN 60 ze sítě ve vlastním Vysokém nad Jizerou. Pitná voda je z vodojemu vedena gravitačně PE zásobním řadem Ø 90 do vodovodního rozvodu a ke spotřebitelům ve Staré Vsi.

Vodovodní síť byla vybudována v první polovině 20. let, v roce 1967 byl připojen zdroj Farský potok a v 90. letech a v roce 2001 byl zrekonstruován přivaděč z Rejdic.

Hlavní rozvodná síť je vybudována z PE svařovaného potrubí DN 110, která nahradila v roce 2025, původní litinový řad DN 100 (vybudovaný ve třicátých letech 20. století). Zásobované území je rozděleno do dvou tlakových pásem, která jsou dána výškovým umístěním vodojemů Vysoké a Stará Ves.

Systém zásobování pitnou vodou je prozatím vyhovující. Do budoucna má město zájem o rozšíření vodovodní sítě a napojení dalších odběratelů. Zcela určitě je i nadále počítáno s postupnou rekonstrukcí starých rozvodů vody.

Bude provedena postupná rekonstrukce původních ocelových vodovodních rozvodů (nově LT, PE, PVC potrubí), v celkovém rozsahu cca 8,5 km. Bude provedena rekonstrukce věžového vodojemu Vysoké s možným řešením vyhlídky. V místní části Stará Ves bude provedena případná dostavba vodovodních rozvodů i do dalších zastavěných lokalit v celkové délce cca 1,9 km. Vodovod ve Vysokém nad Jizerou byl propojen s vodovodem pro veřejnou potřebu v místní části Horní Tříč.

Horní Tříč

Místní část Horní Tříč má vodovod pro veřejnou potřebu, ze kterého je zásobena přibližně polovina trvale bydlicího obyvatelstva a necelá pětina přechodných návštěvníků sídla. (Zbylá část trvale i přechodně bydlicího obyvatelstva je zásobena pitnou vodou ze soukromých studní.) Vlastníkem a provozovatelem vodovodu je město Vysoké nad Jizerou. Hlavní vodovodní řad byl vybudován v letech 1965 – 67.

Zdrojem pitné vody je prameniště Tříč. Jedná se o pramenní zářezy, ze kterých je zachycená voda gravitačně svedena přímo do vodojemu Tříč. Prameniště bylo vybudováno v roce 1965. Průměrná vydatnost zdroje je cca 0,3 l/s. Toto prameniště je v současnosti vyřazeno z provozu, neboť kvalita vody nesplňuje ve všech

ukazatelích parametry pitné vody. Proto byl vodojem v roce 2017 propojen s vodovodem ve Vysokém nad Jizerou.

Vodojem Tříč - zemní jednokomorový vodojem o objemu 20 m³ (cca 600 / - m n. m.) byl vybudován v roce 1965. Pitná voda je z něj vedena gravitačně zásobním řadem spotřebitelům v Tříči.

Záměrem města je rozšíření vodovodních rozvodů i do dalších částí zástavby. Celková délka navržených rozvodů je cca 4,0 km. Postupně bude provedena rekonstrukce stávajících ocelových vodovodních rozvodů (nově PE, PVC potrubí) v celkové délce cca 1,22 km.

Helkovice

V místní části Helkovice není vybudována veřejná vodovodní síť. O rozvoji vodovodní sítě není uvažováno, zejména z důvodu větší vzdálenosti od Vysokého nad Jizerou.

Sklenařice

Místní část Sklenařice má vodovod pro veřejnou potřebu, ze kterého je zásobena většina trvale bydlícího obyvatelstva a třetina přechodných návštěvníků. Zbytek obyvatel či návštěvníků je zásobeno pitnou vodou ze soukromých studní. Vlastníkem a provozovatelem vodovodu je město Vysoké nad Jizerou. Vodovodní rozvody byly vybudovány v roce 1970 a v roce 1992 bylo provedeno napojení na vodovodní síť města Vysoké nad Jizerou.

Zdrojem pitné vody je prameniště Sklenařice. Jedná se o pramenní zářezy, ze kterých je zachycená voda gravitačně svedena přímo do vodojemu Sklenařice. Prameniště bylo vybudováno v roce 1970. Průměrná vydatnost zdroje je cca 0,45 l/s a maximální cca 0,7 l/s. Ve zdroji jsou problémy s bakteriologickým znečištěním.

Dále je do vodovodní sítě dodávána voda z vodovodu Vysoké nad Jizerou. Z přívodního řadu PVC - DN 225 mezi zdrojem Rejdice a vodojemem Čermákovy Rovně je vyvedena odbočka PE – DN 40 do vodojemu Sklenařice. Jedná se pouze o provizorní propojení využívané jen v havarijních situacích.

Akumulaci vody pro obec zajišťuje vodojem Sklenařice – zemní jednokomorový vodojem o objemu 50 m³ (cca 637 / - m n. m.). Z vodojemu je pitná voda gravitačně vedena dvěma PE zásobními řady DN 110 do vodovodních rozvodů a ke spotřebitelům ve Sklenařicích.

Zásobované území je rozděleno do tří tlakových pásem, která jsou dána výškovým umístěním vodojemu Sklenařice a dvěma redukčními ventily.

Systém zásobování pitnou vodou je prozatím vyhovující, ale neustále se zhoršuje (velké množství poruch, postupná ztráta vydatnosti v prameništi). Záměrem města je rekonstrukce vodovodních rozvodů v celkové délce cca 2,7 km. Postupně bude provedena dostavba vodovodních rozvodů i v dalších částech zástavby v celkové délce cca 0,8 km. Prioritou v budoucích letech je vybudování nového vodního zdroje, na který se řeší vodoprávní povolení.

V suchém období se může stát, že dojde k výraznějšímu úbytku vody, a proto může být omezeno zásobování občanů pitnou vodou.

Technická infrastruktura – odvádění splaškových vod

Město Vysoké nad Jizerou (mimo místních částí) má vybudovaný převážně systém jednotné kanalizace, který se skládá ze dvou nezávislých kanalizací. Podstatná část města je odkanalizovaná jednotnou kanalizací, kterou je odpadní voda odváděna na městskou čistírnu odpadních vod Stará Ves. Původní kanalizační síť byla v 80. letech doplněna o kmenové stoky, které podchytily téměř všechny sběrače před jejich vyústěním do vodotečí. Další kanalizační sběrače byly dobudovány v letech 2014 a 2015, hlavně na nově vybudovanou ČOV Tříč. Na obě ČOV jsou tak nyní přiváděny odpadní vody od více než dvou třetin obyvatel města. Ze severovýchodní části města jsou odpadní vody od přibližně třetiny obyvatel odváděny jednotnou kanalizací na čistírnu odpadních vod Tříč. Vlastníkem a provozovatelem obou částí kanalizace a ČOV je město Vysoké nad Jizerou.

Odpadní vody z města jsou zneškodňovány:

- na čistírnách odpadních vod – ČOV Stará Ves, ČOV Tříč (trvale bydlící obyvatelé cca 66 %, přechodní návštěvníci cca 6 %)
- v bezodtokových jímkách, které jsou vyváženy na ČOV Stará Ves nebo Tříč (trvale bydlící obyvatelé cca 15 %, přechodní návštěvníci cca 60 %)
- v septicích s přepadem do trativodů (trvale bydlící obyvatelé cca 3 %, přechodní návštěvníci cca 29 %)
- v septicích s přepadem do kanalizace (trvale bydlící obyvatelé cca 16 %, přechodní návštěvníci cca 5 %)

Nová ČOV, která je dostatečně kapacitní pro komunální znečištění (cca 2000 EO), bude lépe vyhovovat potřebám odkanalizovaného území (využití gravitace, ale také tlakově s čerpacími stanicemi) a je příznivěji umístěna vzhledem k zatěžování recipientu (Tříčský potok).

Odvádění odpadních vod na spádové straně Stará Ves zajišťuje ČOV Stará Ves, která byla postavena na začátku 90. let a uvedena do trvalého provozu v roce 1994. Jednalo se o aktivační čistírnu s částečnou denitrifikací a s úplnou aerobní stabilizací kalu. Čistírna byla nově intenzifikována na kapacitu cca 1800 EO, čímž bylo zamezeno znečišťování recipientu (Staroveský potok) v důsledku nedostatečného čištění odpadních vod.

Vzhledem k analýze demografického vývoje (kap. 10.1.), lze konstatovat, že předpokládaná celková kapacita obou čistíren (3800 EO) by měla být z hlediska potřeb dostačující jak pro trvale bydlící obyvatele, tak i pro obyvatele přechodně bydlící, popř. pro hosty v ubytovacích zařízeních.

U nových objektů v okrajových částech města, které nejsou napojeny na kanalizaci, budou odpadní vody likvidovány v bezodtokových jímkách nebo v malých domovních čistírnách.

Dešťové vody jsou od roku 2025 částečně odvedeny dešťovou kanalizací (hlavní komunikace a přilehlé střešní roviny náležející ke komunikaci v prostoru od skiservisu Nedomlel k budově divadla Krakonoš, za kterým je vybudována retenční nádrž o objemu cca 200 m³ se zaústěným přepadem do kanalizačního řádu končícího na ČOV Tříč. Dále jsou dešťové vody z hlavní silnice II/290 svedeny v prostoru od mateřské školy k roubeným chalupám v Šachtách a dešťová kanalizace je zaústěna do zasakovací jímky pod TS Šachty.

Technická infrastruktura – zásobování elektřinou

Přes řešené území prochází také nadzemní vedení vysokého napětí (VN) 110 kV. Město je připojeno na distribuční síť elektrické energie pomocí nadzemního vedení VN 35 kV z rozvodny Semily. Vedení 35 kV je následně převáděno 30 distribučními trafostanicemi na nižší napětí (převážně 1 kV) a poté rozváděno k jednotlivým odběratelům. Postupně jsou vrchní vedení nahrazována zejména v samotném Vysokém nad Jizerou ukládána do země. V dalších částech města dochází provozovatelem k postupné výměně nadzemního vedení a částečně také podzemního.

Technická infrastruktura - zásobování plynem

Obec je plynofikována, na jejím území se nachází regulační stanice plynu, kde dochází k regulaci vysokotlakého plynu na středotlaký, který je dále rozváděn středotlakou distribuční soustavou. Řešené území je napojené na síť vysokotlakých plynovodů. Centrální část zastavěného území je plynofikována sítí středotlakých plynovodů.

Technická infrastruktura – spoje, zařízení spojů a osvětlení

Na území města Vysoké nad Jizerou se nachází 4 vysílací zařízení a 3 zařízení radiových směrových spojů. Řešeným územím prochází 8 radioreléových tras a také vedení dálkového optického kabelu. Tento je pak přes ústředny rozváděn pomocí telekomunikačních vedení k jednotlivým spotřebitelům.

Město Vysoké nad Jizerou je vlastníkem veřejného osvětlení. Velká část veřejného osvětlení se již podařila zrekonstruovat, ale v některých částech města je již poměrně zastaralé a vyžaduje výměnu, což se děje v rámci rekonstrukce sítí el. energie. V roce 2025 došlo k výměně osvětlovacích prvků za úsporná LED

svítidla ve všech částech města vyjma Helkovic, kde je v letošním roce v souvislosti s rekonstrukcí el. energie řešena výměna celého veřejného osvětlení. Osvětlovací body budou také úsporná LED svítidla.

Odpadové hospodářství

V řešeném území se nenachází žádná skládka odpadů ani zařízení na odstraňování jiného odpadu. Svoz komunálního odpadu je zajištěn jednou týdně. Veškerý odpad je zneškodňován skládkováním na skládce v Košťálově (Marius Pedersen a.s.). V obci je organizován separovaný sběr druhotných surovin (papír, plast, sklo – čiré a barevné, biologický odpad, dřevo, jedlý olej, textilní odpad). Separovaný odpad je odkládán na k tomu určených místech, jejichž vzhled se postupně vylepšuje. Nebezpečný odpad je svážen dvakrát ročně. V obci je též jedno sběrné místo (ve Vysokém nad Jizerou proti čerpací stanici), kde je možné (za poplatek) ukládat velkoobjemový odpad. Město neustále uvažuje o zřízení sběrného dvora, případně kompostárny biologicky rozložitelného odpadu (v rámci výrobních zón na jižním a východním okraji města).

Za účelem zřízení části sběrného dvora byl zakoupen objekt bývalého VÚRV Praha za hasičskou zbrojnicí ve Vysokém nad Jizerou, pro který však nakonec město našlo jiné využití, a to garáže a zázemí pro techniku a technické pracovníky města.

Protipovodňová opatření

Do řešeného území okrajově zasahuje záplavové území Jizery. Vzhledem k poloze sídla mimo záplavové území se zde nenachází žádné objekty nebo zařízení protipovodňové ochrany, ani nejsou plánována.

Zhodnocení

Klady

- dobrá dostupnost spádových měst (dojíždění za službami, vzděláním či prací)
- poměrně rozsáhlá síť komunikací
- na území města se nenachází záplavové území
- dvě intenzifikované ČOV na území města
- postupné zlepšování stavu místních komunikací
- vybudované parkoviště v areálu ÚCHR a PCH
- zrekonstruované veřejné osvětlení ve většině města s nainstalovanými úspornými svítidly
- zrekonstruovaný páteří vodovod ve Vysokém nad Jizerou

Zápory

- nevyhovující stav všech silnic (II. a III. třídy) procházejících obcí
- nevyhovující stav části místních komunikací
- nedostatečná bezpečnost chodců a cyklistů na hlavní komunikaci, zejména u mateřské školy a v úzkém průtahu středem města
- nedostatek parkovacích míst v zimním období
- absence jednoduchého dopravního terminálu pro autobusovou dopravu v blízkosti centra města
- část vodovodní sítě na hranici životnosti
- úbytek vody v suchém období
- chybějící vodovod, kanalizace a plynovod v některých částech města
- rozsáhlá vodovodní síť včetně značné délky vodovodních přívaděčů způsobuje rozsáhlé náklady na její opravy
- chybějící sběrný dvůr na odpad a kompostárna na biologicky rozložitelný odpad

5. Občanské vybavení

Bydlení

V řešeném území bylo podle výsledků sčítání v roce 2021 při celkovém počtu 759 domů obydleno 363 domů, což bylo 511 obydlených bytů.

Podle výsledků sčítání bylo v roce 2021 v řešeném území celkem 759 domů, z toho 363 obydlených domů a 396 „neobydlených domů“. Jedná se o ty domy, ve kterých není nikdo přihlášen k bydlení. Většinou slouží

k některé z mnoha forem druhého bydlení, nejčastěji k rekreaci. Část domů je určitě neobyvatelných. V obci je tedy zhruba 50 % objektů sloužících k individuální rekreaci.

Bydlení v obci - srovnání s ČR (zdroj: ČSÚ, SLDB 2021 – def. výsledky, vlastní výpočty)

		Obyvatel celkem	Obydlené domy	Obydlené byty	zaldněnost bytů	bytů/dům
Vysoké nad Jizerou		1289	363	511	2,52	1,41
ČR	Počet	10 524 167	1 952 668	4 480 139	2,35	2,29

Zaldněnost bytů je průměrná (ve srovnání s průměrem ČR). Vypovídá o vyšší sociální soudržnosti obyvatel (rodin), nikoliv o nižší plošné úrovni bydlení. Nízký počet bytů na dům je ovlivněn vysokým podílem bytů v rodinných domech (podíl jednobytových rodinných domů dlouhodobě stoupá a naprosto převažuje i u bytové výstavby).

V majetku města se nyní nachází 57 bytů, z nichž je většina obsazená. Obsazování bytů je prováděno na základě žádostí, které zájemci musí každoročně obnovovat (tím se zajišťuje, aby se seznam nerozrůstal o osoby, které svou bytovou situaci mezitím vyřešily jiným způsobem); v současné době je celkem okolo pěti zájemců o pronájem městského bytu. Plánem města je pokusit se vybudovat další byty ve stávajících objektech. Jednou z možností je zrekonstruovat objekt č. p. 126, přičemž rekonstrukce by byla velmi nákladná bez přijatelného ekonomického profitu ze strany města.

Zájem o výstavbu se vyskytuje nepravidelně. V místních podmínkách se jedná o výstavbu rodinných domů nebo rekreačních objektů. Město za účelem výstavby RD má připravenou v tuto chvíli jednu lokalitu pro výstavbu osmi rodinnými domy (pod ISŠ Vysoké nad Jizerou). Tu je třeba vybavit technickou infrastrukturou, k čemuž by mělo dojít v roce 2026 (město již disponuje stavebním povolením) a následně budou pozemky prodány zájemcům, kteří již podali o pozemky žádost a budou ve městě trvale bydlet.

Město disponuje případně další velkou lokalitou k výstavbě (pod Vysockou boudou), kterou je potřeba vybavit technickou infrastrukturou na základě vypracování územní studie (k tomuto kroku již došlo). Nyní je třeba provést majetkové vyrovnání s dalším vlastníkem pozemků v dané lokalitě a přistoupit k řešení technické infrastruktury.

Zájem o sociální bydlení (konkrétně o byty s nižšími náklady) je ve Vysokém nad Jizerou trvale zaznamenáván, nicméně nejsou k tomuto účelu k dispozici volné nemovitosti. Podmínku nízkého nájmu ve své podstatě splňují obecní byty, které jsou však dlouhodobě obsazené – uvolní se odhadem jeden až dva byty ročně.

Obec vlastní také dva hřbitovy. Ve stavu hřbitovů nastal proti minulosti výrazný posun, byla zrekonstruována postupně vstupní brána s márnicí a hřbitovní zdí (tvoří oplocení hřbitova z jihozápadní strany), dále byly obnoveny páteřní cesty na hlavním hřbitově, postupně došlo k rekonstrukci oplocení urnového háje a zhruba poloviny oplocení velkého hřbitova (strana k městskému parku a dvě třetiny oplocení směrem k horám). Došlo také k restaurování centrálního křížku na velkém hřbitově. V technicky nevyhovujícím stavu zůstává část oplocení hřbitova a některé hroby, o něž se nikdo nestará. Finanční náročnost potřebných oprav je stále velmi vysoká.

Školství a vzdělávání

V oboru předškolního a základního vzdělávání působí Mateřská škola Vysoké nad Jizerou a Základní škola Vysoké nad Jizerou. Obě jsou příspěvkovými organizacemi zřizovanými městem. Středoškolské vzdělávání je ve městě zajištěno díky Integrované střední škole Vysoké nad Jizerou, která je příspěvkovou organizací zřízenou Libereckým krajem.

Mateřská škola zde funguje od roku 1950. Stávající budova byla otevřena v roce 1978. Budovu obklopuje velká, zelení porostlá oplocená školní zahrada, která je celoročně využívána. Mateřská škola je členěna na dvě oddělení, přičemž maximální celková kapacita zařízení je 56 dětí. Tato kapacita je v posledních několika letech bez problémů naplňována. V roce 2013 proběhlo snížení energetické náročnosti budovy MŠ. Dále byla provedena rekonstrukce hygienických zařízení, střechy a také parkovacích ploch před budovou MŠ.

V další etapě byla revitalizována školní zahrada, a to díky vybudování přírodního hřiště na rozvoj environmentálního vzdělávání dětí. V roce 2025 byla školní kuchyň vybavena konvektomatem a novým sporákem.

První písemná zmínka o škole, respektive o výuce ve Vysokém nad Jizerou, pochází již z roku 1629. Školní budova, jak ji známe dnes, neexistovala. Vyučovalo se v jakékoliv větší místnosti, která zrovna byla ve městě k mání, nezděná i u učitele doma. První škola, tzv. "stará škola", byla dřevěná, stávala v Zákostelí a učit se v ní přestalo kolem roku 1815. Opět se vyučovalo v soukromých domech, a to i v několika současně, protože bylo zřízeno kvůli vysokému počtu žáků více tříd. Při velkém požáru města v červenci 1834 shořely též všechny pomůcky a vybavení tříd. Roku 1855 se začalo vyučovat v nové školní budově (čp. 140). V 70. letech 19. století se začalo vážně uvažovat o stavbě nové velké školní budovy. Záležitost zabrala poměrně dost času, neboť se řešila finanční otázka. Nakonec obdrželo město Vysoké státní subvenci a přispělo částkou, kterou získalo vybíráním tzv. pivního krejcaru (krejcar "přirážený" k ceně piva) a 17. května 1881 se začalo stavět. Již v listopadu byla hrubá stavba hotová. 3. září 1882, ještě před začátkem školního roku (neboť tehdy začínal v polovině září), byla slavnostně vysvěcena a otevřena. Dnes je základní škola plně organizovaná, má 9 tříd. Do školního roku 2024/2025 do lavic zasedlo 164 žáků. Z toho je patrné, že naplněnost školy je pouze průměrná, neboť celková kapacita školy je okolo 270 žáků. V posledních letech se počet žáků zhruba ustálil. Při základní škole funguje také školní družina a jídelna. V letech 2014 a 2015 proběhlo snížení energetické náročnosti budovy ZŠ. V roce 2025 byla zrekonstruována plynová kotelna a v kuchyni byla vyměněna smažicí pánev. V budoucnu bude nutné provést rekonstrukce vnitřních prostor (např. hygienického zázemí v první a druhém patře, výměna podlahových krytin ve třídách) a úprava školního dvora.

Obě školská zařízení bude nutno rozvíjet a posouvat s ohledem na nové školní vzdělávací programy, které budou navazovat na nové rámcové vzdělávací programy pro předškolní a základní vzdělávání. Tyto schválené rámcové vzdělávací programy představují obecný rámec a společný základ, který se zaměřuje na získání klíčových kompetencí, důležitých pro život v 21. století, a jejich propojení s praktickými dovednostmi. Zároveň chceme školám umožnit značnou flexibilitu a dát prostor k přizpůsobení vlastního vzdělávacího obsahu.

V roce 1920 byla založena odborná škola horského typu (učilo se v budově měšťanské školy u pošty), od roku 1923 Střední odborné učiliště zemědělské – dnes Integrovaná střední škola Vysoké nad Jizerou. Dnes je možné se vyučit v oborech Mechanik motocyklů, Silniční technika, Operátor – logistik, Opravář lesnických strojů, Karosář, Autolakýrník – Autolakýrnice, Mechanik opravář motorových vozidel – Automechanik/Automechanika. Maturitní zkoušku mohou získat studenti ve čtyřletém oboru Autotronik – Autotronika, případně v jeho zkrácené nastavbové formě, a ve dvouletém nastavbovém studiu Logistické a finanční služby, další možností je tříleté dálkové studium stejného oboru.

Zdravotnictví

Ve městě funguje ordinace praktického lékaře pro dospělé. Ordinační hodiny jsou dostačující, v případě potřeby dochází lékař také do domácností. Pokud je čerpána dovolená nebo je nepřítomen z jiného důvodu, je vždy zajištěn zástup v nejbližších sousedních obcích. Problémem ve městě je to, že zde nemá ordinaci praktický lékař pro děti a dorost a stomatolog. Občané proto za těmito službami dojíždějí zejména do Semil, Jilemnice, Vrchlabí, Jablonce nad Nisou či Liberce.

Ve Vysokém nad Jizerou se nachází velmi špičkové zdravotnické zařízení, kterým je Ústav chirurgie ruky a plastické chirurgie, který je zároveň jedním z největších zaměstnavatelů v obci. První objekty tohoto zařízení byly vystavěny již na přelomu 19. a 20. století jako všeobecná nemocnice. Dále se ve zdravotnických objektech vystřídala celá řada oborů přes chirurgii, gynekologii, internu, infekční oddělení, léčebnu kostní tuberkulózy až do dnešní chirurgie ruky a plastické chirurgie s rehabilitací, která má celorepublikový význam.

Dnes je ÚCHR a PCH příspěvkovou organizací, která je zřízena Městem Vysoké nad Jizerou. Jelikož od poslední rozsáhlejší rekonstrukce uběhlo již více než 20 let, přestávají prostory nemocnice ze stavebně technického hlediska vyhovovat dnešním normám a předpisům. V roce 2019 došlo proto k vybudování dvou moderních aseptických sálů. Dále byla v letech 2021 – 2023 vybudována přístavba nového pavilonu lůžkové

části s technickým zázemím, kuchyní a jídelnou. I nadále je nutné provést modernizaci tohoto zařízení, zejména stávajících pavilonů a navazující technické infrastruktury.

Zdravotnická záchranná služba přijíždí ze stanoviště v Rokynici nad Jizerou; legislativně stanovená doba dojezdu je tak snadno splnitelná.

Přímo v centru města se nachází lékárna, provozovaná soukromým subjektem a město na její provoz přispívá.

Sociální péče

Ve městě se nachází dům s pečovatelskou službou, kde je 20 bytů. Péče o seniory a zdravotně znevýhodněné nejenom v domě s pečovatelskou službou je zajišťována terénní pečovatelskou službou, jejímž poskytovatelem je firma Promedicus Semily, s. r. o.. Vysoké nad Jizerou je zapojeno do procesu komunitního plánování a zahrnuto do 2. komunitního plánu sociálních a souvisejících služeb Semilsko. Je zapojeno také do společného systému financování sociálních služeb v ORP Semily.

Kultura

Nabídka kulturních zařízení a kulturního vyžití ve městě je oproti jiným obcím na poměrně slušné úrovni. Pro konání větších kulturních akcí lze využít prostory sálu divadla Krakonoš, případně sál hasičské zbrojnice, kde se pořádá každoročně několik bálů. Pro menší akce jsou potom k dispozici prostory malého sálu v divadle, společenské místnosti v budově sokolovny TJ Vysoké nad Jizerou, případně zasedací místnosti na MěÚ ve Vysokém nad Jizerou (v těchto prostorách se odehrávají např. cestovatelské přednášky pro veřejnost či přednášky spisovatelů). Další kulturní aktivity jsou organizovány pod širým nebem – Vysocká pouť, Svatokateřinský trh spojený s rozsvícením vánočního stromu na vysockém náměstí, pálení čarodějnic s lampionovým průvodem u fotbalového hřiště.

Město Vysoké nad Jizerou má zřízeno dvě organizační složky, z nichž jednou je městská knihovna, která má otevřeno vyjma úterý každý pracovní den. Od roku 2025 je v prostorách knihovny také provozována Pošta partner. Druhou organizační složkou je Vlastivědné muzeum pro Vysoké nad Jizerou a okolí, které je celoročně otevřené a jeho expozice jsou různorodé. Je možné se z nich dozvědět o historii města i okolního kraje, o životě dřívějších generací, jejich kultuře, o zemědělství, řemeslech, vysockém lyžařství i místní hudební a divadelní tradici. Zájem upoutá zvláště mechanický betlém pocházející z rodu Jana Metelky Kovářského ze Sklenářic. Muzeu bohužel schází kvalitní depozitář, který by bylo vhodné v budoucnu vybudovat.

Pro město významným subjektem zajišťujícím velkou část kulturního dění je divadlo Krakonoš, kde místní divadelní spolek pořádá představení nejen pro dospělé, ale také loutková představení pro děti. V roce 2025 proběhl již 56. ročník Národní přehlídky venkovských divadelních souborů Krakonošův divadelní podzim.

Mezi kulturní památky, které mohly přilákat pozornost návštěvníků, patří určitě zřícenina hradu Nístějka, kostel sv. Kateřiny Alexandrijské, budova Sboru Dr. Karla Farského (husitský kostel), několik venkovských usedlostí, sloupů se sochou (např. Panny Marie na náměstí), soch či krucifixů ve všech částech města. Historickou hodnotu v území má také secesní budova zámku, kterou si v místě svého rodiště nechal zbudovat první československý ministerský předseda Dr. Karel Kramář - Kramářova vila, dnes hotel Větrov. Ten je bohužel v dnešní době uzavřen a chátrá. Stejně tak není udržován ani park, který k němu náleží. Na území města se také nalézá objekt industriálního dědictví, kterým je mechanická tkalcovna Kramář a spol. (dnes opuštěný areál bývalé textilní firmy Seba Tanvald).

Za dalším kulturním vyžitím musí již občané města cestovat do Semil, Jilemnice (kina), Jablonce nad Nisou či Liberce (divadla, kulturní centra, hudební kluby, galerie a muzea).

Sport, tělovýchova a turistika

Území města se nachází nedaleko Krkonošského národního parku, část katastrálního území Sklenářice leží v jeho ochranném pásmu. Zároveň na území zasahuje chráněná krajinná oblast Jizerské hory. Jedná se tedy o velmi atraktivní území z hlediska zimní rekreace. Město Vysoké nad Jizerou leží na návrší a na jeho

severním okraji se nachází lyžařský areál Šachty. Ve Sklenařicích se nachází lyžařské vleky Metlák a Sklenařičák. Další sjezdovky leží již mimo území města, ale v jeho těsné blízkosti - mezi Trčí (vrch Kamenec) a Jabloncem nad Jizerou a také v nedalekých Pasekách nad Jizerou. V území jsou k dispozici rovněž upravované běžecké tratě. V letním období se rozvíjí především turistika a cykloturistika. Území je dotčeno tokem řeky Jizery, která je vhodná pro vodácký sport, stejně jako řeka Kamenice. Ve Vysokém nad Jizerou se dále nachází fotbalové hřiště, tenisový a volejbalový kurt, tělocvična a posilovna. Ve Sklenařicích se nachází volejbalový kurt. V lokalitě Ve Mlejnách bývalo městské koupaliště, které je v dnešní době zchátralé. Pro děti je u fotbalového hřiště vybudováno dětské hřiště, které není nikterak velké (ale pro nejmenší je dostačující). Dále pak bylo zřízeno streetworkoutové hřiště. V navazujících letech by bylo vhodné doplnit herní prvky pro volnočasové aktivity dětí např. v městském parku nebo v lokalitě u fotbalového hřiště.

Přilákat turisty by mohlo také vybudování multifunkční rozhledny na Petruškových vrších s možností dalších aktivit, spojených s využitím výšek (lezení, slaňování, přírodní adrenalin park, lanové centrum apod.), případně zřízení prostor pro outdoorové, kulturní a sportovní akce mimo centrum anebo využití sjezdových tratí vybudováním letních aktivit v lyžařském areálu Šachty. Je uvažováno o dalším rozšíření sportovní nabídky pro turisty (pumptrack, trailové dráhy, naučné stezky). Další možností by mohlo být budování zábavných stezek pro děti i dospělé. Možnosti skýtá i realizace rozhledny na vodárně.

Požární a civilní ochrana, havarijní plánování

V řešeném území není vymezena žádná zóna havarijního plánování. Nachází se zde pouze kryt civilní obrany – objekt důležitý pro obranu a bezpečnost státu, dále je zde evakuační středisko (městský úřad) a přijímací středisko (základní škola).

Požární ochrana je zajištěna hasičským záchranným sborem se sídlem v Semilech. Dále se v řešeném území nachází jednotka Sboru dobrovolných hasičů přímo ve Vysokém nad Jizerou (kategorie III/1).

Městská zeleň

V roce 1885 byly okrašlovacím spolkem založeny Městské sady (dnes městský park). Městský park je dnes klidovou zónou téměř v centru města a má několik dominant. První je socha Karla Havlíčka Borovského od Josefa Strachovského, která byla pořízena roku 1891 s lázeňsky upravenou cestou s honosným vodotryskem. Další je pavilon nad plastickou mapou Krkonoš z roku 1899 a několik památníků básníků (Antonína Sovy, Viktora Dyka), které pořídili vysočtí studenti. V roce 2022 byla v parku obnovena fontána s vodotryskem a opraveny cesty okolo kašny sochy Karla Havlíčka Borovského. Cílem města je v nejbližších letech obnovit a provést úpravy zbývajících cest a postupně revitalizovat desítky stromů. Další park ve městě je u zdravotnického zařízení ÚCHR a PCH, ten slouží k pohybu nemocničních pacientů. Poslední významný krajinný prvek je (tedy spíše byl) u Kramářovy vily. Ten je však v soukromém vlastnictví, je veřejnosti nepřístupný a v roce 2018 z velké části vykácený (dosud nejsou uklizeny hromady větví). V dnešní době je zarostlý křovím a křídlatkou, která patří mezi invazivní rostliny.

Zhodnocení

Klady

- velký počet bytů v majetku města
- dostatek volných ploch pro výstavbu do budoucna
- mateřská a základní škola v obci
- integrovaná střední škola v obci s ojedinělým zaměřením
- ordinace praktického lékaře pro dospělé v obci
- lékárna v místě
- vyhlášené specializované zdravotnické zařízení v obci
- účast na komunitním plánování sociálních služeb Semilská
- dům s pečovatelskou službou v obci a zajištěná terénní pečovatelská služba
- konání kulturních akcí, pořádaných většinou místními spolky
- dobré podmínky pro sportování a volnočasové aktivity
- vysoká četnost kulturních zařízení v poměru k velikosti obce
- modernizovaná část zdravotnického zařízení

- instalovaný kamerový systém v centru města

Zápory

- velké náklady na opravy městských bytů
- vysoký podíl domů druhého bydlení (rekreační objekty)
- absence startovacích bytů pro mladé
- volné plochy pro výstavbu nejsou připojeny k inženýrským sítím
- občasné vandalství a majetková kriminalita spojená s vyšší koncentrací turistů
- absence kamerového systému v okrajových částech města
- chybějící zubní ordinace
- chybějící ordinace praktického lékaře pro děti a dorost v obci
- nevyhovující stav části oplocení hřbitova
- minimální plochy pro vyžití dětí a mládeže, chybějící herní prvky
- nevyhovující stavebně technický stav městského muzea
- vysoký počet památek v obci (sochy, křicifíxy), jejichž opravy jsou finančně náročné
- nutnost opětovné revitalizace městského parku spojená s úpravou cest
- chybějící letní aktivity v lyžařském areálu Šachty
- méně možností letních aktivit pro turisty
- chátrající areál hotelu Větrov s přilehlým parkem

6. Životní prostředí

Životní prostředí v obci nevykazuje prakticky žádné problémy. Koncepce uspořádání krajiny vychází především z cílových charakteristik pro základní krajinné typy dle převládajícího způsobu využití, reliéfu, význačnosti a unicity a pro oblasti a podoblasti krajinného rázu. Vzhledem k tomu, že je severní část řešeného území (Sklenařice) součástí ochranného pásma Krkonošského národního parku a CHKO Jizerské hory, je koncepce uspořádání krajiny řešena zvláště citlivě v souladu s plány péče o tato velkoplošná zvláště chráněná území, přičemž byly zohledněny studie Preventivní hodnocení krajinného rázu CHKO Jizerské hory (2008) a Vyhodnocení krajinného rázu území Krkonošského národního parku a jeho ochranného pásma – část Liberecký kraj (2005). Jižní část řešeného území (Helkovice) spadá do území geoparku UNESCO Český ráj.

Území města Vysoké nad Jizerou je zařazeno do základního krajinného typu s lesozemědělským způsobem využití, do severního cípu v lokalitě Čermákovy Rovně ve Sklenařicích zasahuje význačný krajinný typ dle reliéfu, význačnosti a unicity. Z hlediska krajinného rázu spadá řešené území na pomezí oblastí 04 – Západní Krkonoše (východní část území směrem do hlubokého údolí Jizery) a 05 – Podkrkonoší (západní část území směrem do údolí Vošmendy), hranice oblastí prochází zhruba Vysokým hřbetem ve směru sever – jih a dělí území v půli. Pro Západní Krkonoše je charakteristické zachované území přírodního a přírodě blízkého charakteru s nejvyšší koncentrací přírodně a krajinářsky hodnotných ploch s celkově drobným měřítkem. Ploché hřebety jsou v kontrastu s dominantami holých vrcholů a navazujícími strmými zalesněnými svahy hlubokého údolí meandrující Jizery. Podkrkonoší je charakterizováno pestrá mozaikou krajinných prvků s typickými údolními přípotočními sídly v členitém terénu, s typickou lidovou architekturou a mobiliářem v krajině, ovlivněno je rovněž partiemi hlubokého údolí Jizery. Krajina má relativně harmonickou strukturu s pestrá skladbou využití pozemků. Olešnická a Semilská podoblast, kam Vysoké nad Jizerou spadá, je typická výraznými erozními zářezy vodních toků do vyvýšené plošiny. Typická je rovněž pohledová vazba na masív Krkonoš.

Prostupnost krajiny je zajištěna stabilizací sítě stávajících komunikací včetně polních cest v rámci ploch místní dopravy a silniční dopravy. Lze konstatovat, že stávající cestní síť je ve volné krajině dostačující s dobrou vazbou sídlo – krajina – sousední obce. Vysoké nad Jizerou se navíc nachází ve významné rekreační oblasti a řešené území je protkáno turistickými a cykloturistickými trasami.

Správní území Vysokého nad Jizerou má poměrně zachovalou a harmonickou krajinnou strukturu s pestrá skladbou využití pozemků a relativně vysokým podílem liniové krajinné zeleně s významným protierozním a retenčním účinkem.

Celé řešené území spadá do povodí Jizery, která je pravostranným přítokem řeky Labe a náleží tedy do úmoří Severního moře. Řeka Jizera (1-05-01-001) má délku 157,2 km, pramení v Polsku na svazích hory

Smrk a odvádí vodu z povodí, které má plochu 2 193 km². Do Labe ústí u Toušeně, kde dosahuje průměrných průtoků 23,96 m³/s.

Dalšími významnými vodotečí v řešeném území jsou Sklenařícký, Tříčský a Farský potok, které jsou pravostrannými přítoky Jizery, a dále Staroveský potok, přítok Vošmendy. Uvedené potoky v řešeném území pramení a jedná se o drobné vodoteče. Až na výjimky (rybníčky ve Staré Vsi a Horní Tříči, koupaliště na Farském potoce) nejsou na potocích umístěna žádná vodní díla.

Část katastru Sklenařice je součástí Chráněné oblasti přirozené akumulace vod Jizerské hory, vyhlášené nařízením vlády č. 40/1978 Sb., o chráněných oblastech přirozené akumulace vod Beskydy, Jeseníky, Jizerské hory, Krkonoše, Orlické hory, Šumava a Žďárské vrchy. (Toto území je identické s Chráněnou krajinnou oblastí Jizerské hory.)

Pro vodní zdroj v údolí Farského potoka, který slouží pro vodovod Vysokého nad Jizerou, jsou vyhlášena pásma hygienické ochrany I., II., a III. stupně. (rozhodnutí ONV Semily – OVLHZ č.j. Vod/1964/1084/I ze dne 28.4.1964 a prodlouženo rozhodnutím č.j. Vod/1350/84 ze dne 29.12.1985).

Pro celé povodí Vošmendy, jehož součástí je Staroveský potok, je vyhlášeno pásmo hygienické ochrany III. stupně pro vodní zdroj vodovodu Semily. (rozhodnutí ONV – OVHLZ Semily č.j. Vod/747/85 ze dne 29. 12. 1985. Celé řešené území pak náleží i do ochranného pásma vodního zdroje III. stupně vyhlášeného pro vodní zdroj Káraný nedaleko Čelákovic, jež slouží pro zásobování Prahy. Zdroje podzemní vody, které jsou v péči obce, poskytují kvalitní pitnou vodu bez kontaminace škodlivinami.

V řešeném území se nachází další vodní zdroje pitné vody chráněné ochrannými pásmy I. a II. stupně. Jedná se o vodní zdroje Hradsko, Sklenařice a Tříč.

Rekreace mimo zastavěné území se odehrává především v rámci ploch rekreace v krajině, do kterých jsou zařazeny plochy sjezdovek i tratí pro běh na lyžích. V souladu s koncepcí rozvoje rekreace a cestovního ruchu byly v územním plánu vymezeny plochy pro rozšíření sjezdovek ve skiareálu Šachty.

V řešeném území se nenachází žádné ložisko nerostů, tedy ani žádné chráněné ložiskové území, ani dobývací prostor. V katastrálním území Helkovice se nachází poddolované území drobného rozsahu – pozůstatek po těžbě rud. Dále jsou v k. ú. Helkovice situovány dvě haldy - Helkovice, nad pastvinou (železné rudy) a Helkovice, u starého lomu (stavební kámen). Sesuvná území se zde nevyskytují.

V řešeném území se nachází dvě staré ekologické zátěže území – bývalá skládka „Sklenařice-Vysoké nad Jizerou“ a „Stará Ves-Lom-skládka TKO“. Plocha bývalé skládky „Sklenařice-Vysoké nad Jizerou“ se nachází ve východní části k. ú. Sklenařice a je navržena k asanaci. Bývalá skládka ve Staré Vsi je momentálně zalesněna, požadavek na jinou formu sanování není znám. Areály či plochy s poškozením životního prostředí / lokality typu brownfield se v obci nevyskytují. V budoucnu může představovat problém opuštěný areál bývalé textilní firmy Seba Tanvald.

Kvalita ovzduší je dobrá. Na území města jsou dlouhodobě vykazovány nejnižší koncentrace tuhých látek, CO a těkavých organických látek ve srovnání s jinými částmi kraje. Převážná část emisí pochází patrně ze starých lokálních spotřebičů na plynná a tuhá paliva (jsou používány zejména v domácnostech, což znamená, že nepodléhají kontrole dodržování emisních limitů) a mobilních zdrojů (motorová vozidla). V topné sezóně bývají těmito zplodinami zasaženy níže položené části lokality.

Z hlediska hluku je nejvýznamnějším zdrojem zátěže doprava. Úroveň hluku však nepřesahuje únosnou mez, navíc možnosti jejího snížení jsou prakticky nulové; dopravní ruch v obci je tvořen převážnou většinou vozidly.

Zhodnocení

Klady

- dobrý stav životního prostředí
- dobrá kvalita pitné vody
- kvalitní ovzduší
- možnost rozšíření sjezdových ploch ve volné krajině

Zápory

- staré ekologické zátěže – bývalé skládky
- budoucí problémy s areálem bývalé textilní továrny Seba Tanvald

7. Správa obce

Městský úřad a kompetence obce

Městský úřad vykonává pouze jednu správní činnost pro jinou obec, a to agendu matriky pro obec Roprechtice, jinak zajišťuje správu pouze pro území města Vysoké nad Jizerou. Město zaměstnává celkem 12 osob na hlavní pracovní poměr – konkrétně jsou to čtyři úředníci, pět technických pracovníků, jedna pracovnice v městské knihovně (zároveň redaktorka místního periodika Větrník), jedna pracovnice pošty Partner a tři pracovníci v muzeu (dva celé pracovní úvazky). Vedení kroniky je zajištěno pracovníci muzea.

Město je řízeno 15ti členným zastupitelstvem, Rada města je zřízena a má 5 členů. Zastupitelstvo města zřídilo kontrolní a finanční výbor, oba výbory sestávají ze třech členů. Dále Rada města zřídila dvě komise (životního prostředí a sociální a zdravotní).

Dostupnost úřadů:

Obec s rozšířenou působností – Semily

Krajský úřad – Liberec

Úřad práce – Semily

Finanční úřad – Semily

Státní zastupitelství – Semily

Obec je zřizovatelem těchto příspěvkových organizací: Základní škola Vysoké nad Jizerou, Mateřská škola Vysoké nad Jizerou a Ústav chirurgie ruky a plastické chirurgie Vysoké nad Jizerou.

Hospodaření obce

V posledních letech je rozpočet obce sestavován s vyrovnanou příjmovou a výdajovou částkou, přičemž příjmová stránka této vyrovnanosti dosahuje s využitím přebytku z předchozích let. Při započítání pouze příjmů a výdajů příslušného roku je tedy rozpočet nutno označit jako schodkový. Příjmy obce jsou v posledních letech navyšovány díky poměrně velké úspěšnosti získávání nenárokových dotací.

V letech 2014-2025 Město Vysoké nad Jizerou z těchto zdrojů získalo více než 100 milionů korun (většinu této částky tvoří dotace na výstavbu ČOV a splaškové kanalizace a na rekonstrukci a přístavbu pavilonu ÚCHR a PCH Vysoké nad Jizerou). V dalších letech se i nadále pracovalo na získávání různých dotačních prostředků (MMR ČR, MK ČR, MZe ČR, MŽP ČR, MF ČR, MPO ČR, KÚ LK, MAS Přiděte pobejt!).

Hodnota nemovitého majetku ve vlastnictví města činí zhruba 321 000 000 Kč. Jedná se o nemovitosti různé povahy – obecní komunikace, obecní lesy, nezastavěné pozemky (z nich část je dle územního plánu určena pro výstavbu a část je vedena jako nezastavitelné plochy), řada budov – Městský úřad, knihovna, muzeum, hasičská zbrojnice, bytové domy, budovy ve správě ZŠ, MŠ a ÚPCH a CHR. Příjmy z pronájmu některých částí nemovitostí většinou nepokrývají výdaje spojené s údržbou objektů. Proto musí být na údržbu vynakládány finance z obecního rozpočtu. Pro úplnost je třeba zmínit, že majetek obce zahrnuje i sítě a zařízení technické infrastruktury – kanalizace, ČOV, vodovody včetně vodojemů a veřejné osvětlení.

Bezpečnost

Stav kriminality ve městě není nikterak vysoký. Ve městě je instalován kamerový systém na hlídání míst k odkládání odpadů v okolí hasičské zbrojnice, dvě kamery jsou namířeny na náměstí a jedna v ulici k poště Partner. V dalších částech není žádný kamerový systém, občas dochází k vandalství (porušování památek, ničení dopravních značek) a v zimním období ke krádežím vozidel z parkovacích ploch v lyžařském areálu. Nejbližší služebna Policie ČR se nachází v Harrachově s pracovištěm v Rokytnici nad Jizerou a doba dojezdu je zhruba 20 minut. Žádná specifická opatření k předcházení živelným pohromám nejsou v obci realizována. K varování obyvatelstva před nebezpečím jsou určeny sirény na hasičské zbrojnici a u věžového

vodojemu, které jsou součástí varovného informačního systému obyvatel. Bezdrátový rozhlas, který byl v mnoha částech nefunkční byl nahrazen aplikací (případně SMS) od společnosti Gallileo Corporation, s. r. o.

Vnější vztahy a vazby

Město Vysoké nad Jizerou se snaží spolupracovat nejen se sousedními obcemi, ale je zapojeno do několika organizací, zaměřených, až na výjimky, na rozvoj území nebo na podporu cestovního ruchu. Konkrétně je město členem těchto organizací:

Svaz měst a obcí ČR

Svaz měst a obcí České republiky je celostátní, dobrovolnou, nepolitickou a nevládní organizací, založenou jako zájmové sdružení právnických osob. Členy Svazu jsou obce a města. Svaz měst a obcí ČR je partnerem pro vládní i parlamentní politickou reprezentaci. Podílí se na přípravě a tvorbě návrhů legislativních i nelegislativních opatření v oblastech týkajících se kompetencí obcí. Činnost svazu je založena především na aktivitě starostů, primátorů a členů zastupitelstev obcí a měst, kteří se nad rámec svých povinností věnují i obecným problémům samosprávy.

Svaz měst a obcí Krkonoše

Tento svazek měst a obcí od roku 2000 sdružuje 40 členů v turistickém regionu. Rozkládá se na území větším než 80 000 ha a má více jak 60 000 stálých obyvatel. Je součástí Královéhradeckého a Libereckého kraje od Kořenova na západě až po Žacléř na východě a každoročně jej navštíví několik milionů turistů z České republiky a zahraničí. Svazek směřuje v intencích svých stanov a Programu rozvoje cestovního ruchu k všestranné podpoře předpokladů pro plnohodnotný život obyvatel Krkonoš. Zvláštní pozornost je věnována rozvoji cestovního ruchu, jako jednomu z pilířů místní ekonomické stability, který má mimořádnou perspektivu. Svazek se soustředí především na řešení souvisejících problémů, které mají celokrkonoský dosah. Pracovní tým tvoří vedení členských měst a obcí a interní a externí pracovníci, kteří společně vedou, vytváří, koordinují a pečují o celokrkonoské projekty, společnou propagaci a rozvoj cestovního ruchu v turistickém regionu.

MAS „Přid'te pobejt!“

Spolek MAS „Přid'te pobejt!“ je dobrovolný spolek který usiluje o rozvoj Jilemnicka v duchu společných představ a předsevzetí, Tento záměr se snaží naplnit mimo jiné i získáváním finanční podpory pro dané území. MAS „Přid'te pobejt!“ působí na Jilemnicku od roku 2004. Členy spolku jsou obce, podnikatelé, místní spolky i neziskové organizace (v MAS se tak setkávají soukromí zemědělci, drobní řemeslníci, majitelé muzeí i soukromých firem, skauti, hasiči, zástupci Správy Krkonošského národního parku i horských zemědělských družstev). Účelem spolku je všestranná podpora trvale udržitelného rozvoje daného území – venkovského mikroregionu, zejména veřejně prospěšnými činnostmi ve prospěch místního partnerství obcí, neziskových organizací, drobných podnikatelů, malých a středních podniků a dalších subjektů působících na území, s ohledem na ochranu přírody a krajiny.

Sdružení místních samospráv ČR

Sdružení místních samospráv ČR je nevládní apolitickou organizací s celostátní působností, která sdružuje a hájí zájmy obcí a měst v ČR. Ze širokého spektra aktivit ve prospěch samospráv lze zmínit především prosazování spravedlivého dělení daňových výnosů mezi obce a města v ČR (rozpočtové určení daní). Agenda SMS ČR dnes zahrnuje připomínkování nejrůznějších legislativních návrhů, prezentace a prosazování potřeb menších obcí a měst, hájení zájmů venkova a jeho obyvatel a spolupráce v boji proti korupci ve veřejné správě. SMS ČR je silným partnerem vlády, parlamentu i krajů v ČR.

Zhodnocení

Klady

- poměrně vysoká úspěšnost v získávání nenárokových dotací

Zápory

- vyšší majetková kriminalita spojená s vyšší koncentrací turistů
- absence kamerového systému v okrajových částech města
- nenavázání partnerství s jinou obcí v ČR ani v zahraničí

A. 2 VÝCHODISKA PRO NÁVRHOVOU ČÁST

Shrnutí globální SWOT analýzy

Silné stránky – Město se profiluje jako poměrně atraktivní lokalita pro bydlení. Velký důraz je kladen na kvalitní životní prostředí. Nejvýše ceněné jsou služby dostupné přímo v místě (MŠ, ZŠ, lékařská ordinace pro dospělé včetně místní lékárny). Republikově známé zdravotnické zařízení Ústav chirurgie ruky a plastické chirurgie. V neposlední řadě je pro město důležité vyrovnané hospodaření města s finančními prostředky.

Slabé stránky – Největším problémem města Vysoké nad Jizerou je stav zejména části technické infrastruktury (vodovody, kanalizace), dopravní infrastruktury (místní komunikace, absence jednoduchého dopravního terminálu pro autobusovou dopravu v blízkosti centra města) a většiny nemovitostí v majetku města. Je proto nutné tomuto faktoru v návrhové části věnovat dostatečnou pozornost. Problémem je nedostatečný navigační systém.

Příležitosti – Základní podmínky jsou dané polohou města (v přírodě blízko Jizerských hor a Krkonoš, což je lákavé pro turisty). Dobré podmínky pro trávení volného času a dále spolková činnost, úspěšnost v získávání dotací, nízká nezaměstnanost.

Hrozby – Velké hrozby jsou spatřovány ve změnách lidského potenciálu. Zejména se zhoršením ekonomických podmínek obyvatel – nárůstem počtu nezaměstnaných či zhoršením sociálních podmínek, zejména narůstajícím počtem v poproduktivním věku.

SWOT analýza

Silné stránky

- výhodná poloha vůči příslušným správním centrům a jejich snadná dostupnost
- nepřítomnost sociálně vyloučené lokality
- působnost ÚCHR a PCH Vysoké nad Jizerou a ISS Vysoké nad Jizerou
- rozvinutý cestovní ruch
- četná zařízení základní infrastruktury pro cestovní ruch
- doprovodná infrastruktura pro cestovní ruch především se sportovním zaměřením
- poměrně nízká míra nezaměstnanosti
- na území města se nenachází záplavové území
- dvě intenzifikované ČOV na území města
- zrekonstruované veřejné osvětlení ve většině města s nainstalovanými úspornými svítidly
- zrekonstruovaný pátevní vodovod ve Vysokém nad Jizerou
- mateřská a základní škola v obci
- ordinace praktického lékaře pro dospělé v obci
- lékárna v místě
- účast na komunitním plánování sociálních služeb Semilská
- dům s pečovatelskou službou v obci a zajištěná terénní pečovatelská služba
- instalovaný kamerový systém v centru města
- poměrně vysoká úspěšnost v získávání nenárokových dotací

Slabé stránky

- velká rozloha zastavitelného území – zvýšené náklady na budování, provoz a údržbu infrastruktury
- minimum subjektů podnikajících v průmyslu
- nízká nabídka komerčních služeb
- nevyhovující navigační systém
- nutnost vyjížděky za službami, vzděláním či prací
- nevyhovující stav všech silnic (II. a III. třídy) procházejících obcí
- nevyhovující stav části místních komunikací
- nedostatek parkovacích míst v zimním období
- chybějící vodovod, kanalizace a plynovod v některých částech města
- chybějící sběrný dvůr na odpad a kompostárna na biologicky rozložitelný odpad
- absence startovacích bytů pro mladé
- absence kamerového systému v okrajových částech města
- chybějící zubní ordinace
- chybějící ordinace praktického lékaře pro děti a dorost v obci
- nevyhovující stav části oplocení hřbitova
- minimální plochy pro vyžití dětí a mládeže, chybějící herní prvky
- vysoký počet památek v obci (sochy, křicifixy), jejichž opravy jsou finančně náročné

- nutnost opětovné revitalizace městského parku spojená s úpravou cest
- nenavázání partnerství s jinou obcí v ČR ani v zahraničí
- chybějící letní aktivity v lyžařském areálu Šachty
- méně možností letních aktivit pro turisty

Příležitosti

- poloha na rozhraní Krkonoš a Jizerských hor je výhodná z hlediska cestovního ruchu
- řada aktivních spolků, přispívajících ke společenskému životu obce
- dostatečná propagace cestovního ruchu
- fungující městské informační centrum a Vlastivědné muzeum pro Vysoké nad Jizerou a okolí pro turisty
- dobrá dostupnost spádových měst (dojíždění za službami, vzděláním či prací)
- poměrně rozsáhlá síť komunikací
- postupné zlepšování stavu místních komunikací
- vybudované parkoviště v areálu ÚCHR a PCH
- velký počet bytů v majetku města
- dostatek volných ploch pro výstavbu do budoucna
- integrovaná střední škola v obci s ojedinělým zaměřením
- vyhlášené specializované zdravotnické zařízení v obci
- konání kulturních akcí, pořádaných většinou místními spolky
- dobré podmínky pro sportování a volnočasové aktivity
- vysoká četnost kulturních zařízení vzhledem k velikosti obce
- modernizovaná část zdravotnického zařízení
- dobrý stav životního prostředí
- dobrá kvalita pitné vody
- kvalitní ovzduší
- možnost rozšíření sjezdových ploch ve volné krajině

Hrozby

- klimatické podmínky spojené s nadmořskou výškou znamenají zvýšené náklady na zimní údržbu komunikací a chodníků
- mírný, leč stabilní pokles počtu obyvatel
- stárnutí obyvatel
- nárůst počtu přítomných obyvatel, ale nikoliv obyvatel trvale evidovaných
- chybí komplexnější doprovodná infrastruktura pro cestovní ruch
- nedostatečná bezpečnost chodců a cyklistů na hlavní komunikaci, zejména u mateřské školy a v úzkém průtahu středem města
- absence jednoduchého dopravního terminálu pro autobusovou dopravu v blízkosti centra města
- část vodovodní sítě na hranici životnosti
- rozsáhlá vodovodní síť značné velké délky vodovodních přívaděčů způsobuje rozsáhlé náklady na její opravy
- úbytek vody v suchém období
- špatný technický stav veřejného osvětlení v některých částech obce
- velké náklady na opravy městských bytů
- vysoký podíl bytů druhého bydlení (rekreační byty)
- volné plochy pro výstavbu nejsou připojeny k inženýrským sítím
- občasné vandalství a majetková kriminalita spojená s vyšší koncentrací turistů
- nevyhovující stavebně technický stav městského muzea
- chátrající areál hotelu Větrov s přilehlým parkem
- staré ekologické zátěže – bývalé skládky
- vyšší majetková kriminalita spojená s vyšší koncentrací turistů
- budoucí problémy s areálem bývalé textilní firmy Seba Tanvald
- potencionální ukončení fungování ZD Horal

B. NÁVRHOVÁ ČÁST

B. 1 STRATEGICKÁ VIZE

Vysoké nad Jizerou je příjemným místem pro život. Lidé zde žijí v souladu s přírodou a v její těsné blízkosti, ale zároveň na dosah větších měst, která jsou relativně snadno dostupná. Obyvatelé obce se zde cítí v bezpečí a využívají možností zapojit se do lokálního společenského dění. Zázemí Jizerských hor a Krkonoš přitahují návštěvníky z domova i ze zahraničí, kteří se do Vysokého nad Jizerou rádi opakovaně vrací.

Vysoké nad Jizerou bude i nadále podporovat společenský život svých obyvatel s cílem zvýšit počet obyvatel v obci. Kromě podpory volnočasových kulturních a sportovních aktivit pro občany svého města bude Vysoké nad Jizerou aktivně rozvíjet dobré vztahy s okolními obcemi. Nedílnou součástí rozvoje města v následujícím období je zajištění kvalitní infrastruktury, nejen kvalitních komunikací s dostatkem parkovacích míst, ale i technické infrastruktury, která je v mnoha místech již na hranici životnosti. Cílem zlepšení a údržby infrastruktury by mělo být udržení kvalitního, životního prostředí ve městě.

Město má i nadále zájem podporovat a rozvíjet cestovní ruch, podporovat a rozvíjet podnikatelské aktivity na svém území a zajistit tak větší samostatnost města a vhodné pracovní podmínky pro své obyvatele.

B. 2 CÍLE, OPATŘENÍ A ROZVOJOVÉ AKTIVITY

1.1 Název projektu	1.2 Stručný popis projektu, cíle projektu	1.3 Oblast zaměření projektu*	1.4. Předpokládané odhadované celkové náklady	1.5 Stav rozpracovanosti projektu*	1.6 Předpokládaný termín realizace projektu*	Poznámky
Nový vodní zdroj a obnova částí vodovodních řadů	Posílení zdroje vody a zajištění dezinfekce vody výstavbou objektu ve Sklenařicích a výměna zastaralých vodovodních řadů ve Vysokém nad Jizerou a dalších částech obce	Technická infrastruktura	50 000 000 Kč	zčásti zpracovaná projektová dokumentace	2026-2030	PD zpracována na část výměny vodovodu
Rekonstrukce vodárny s možným zvětšením objemu akumulované vody a případným využitím jako rozhledny	Rekonstrukce vodárny spojená se zvětšením objemu vody, s novou fasádou a možným využitím objektu jako rozhledny.	Technická infrastruktura	30 000 000 Kč	studie	2026-2030	Studie
Rozvoj turistických aktivit	Dráha pro in-line od náměstí k lyžařskému areálu Šachty (nebo od Vysokého nad Jizerou směrem na Roztoky u Semil přes Barejtův kopec), kde se dá využít stávající komunikace, na kterou by bylo nutné položit nový povrch, cyklotrasy a cyklostezky, rozhledna na Petruškových vrších, vybudování naučné stezky. Podporovat zimní aktivity (spolupodílení se	Cestovní ruch	25 000 000 Kč	konkrétně definovaný záměr (např. ve formě zpracované studie)	2026-2030	Studie je k dispozici na záměr rozhledny

	na úpravě běž. tras)					
Revitalizace městského parku	Oprava cest a chodníků ve zbývajících částech městského parku a obnova parkového mobiliáře a parkové zeleně.	Životní prostředí	5 000 000 Kč	Z části zpracovaná PD, námět (zatím ve formě nápadu, myšlenky,...)	2026-2029	Záměr by měl navazovat na již vybudovanou kašnu a úpravu v okolí sochy K. H. Borovského
Obnova veřejného osvětlení	Výměna kabelového vedení dožilého osvětlení a případné rozšíření sítě.	Technická infrastruktura	4 000 000 Kč	námět (zatím ve formě nápadu, myšlenky,...)	2026-2030	Převažuje neinvestiční, neboť oprav je více. Z části závislé na rekonstrukci sítě el. energie
Modernizace SDH	Postupná rekonstrukce hasičárny spočívající v jejím zateplení, postupné výměně oken, případně nová velkoobjemová cisterna pro výjezdovou jednotku.	Jiné...	15 000 000 Kč	námět (zatím ve formě nápadu, myšlenky,...)	2026-2030	
Opravy místních komunikací	Pokračovat v opravách místních komunikací v celém městě. Oprava by měla navazovat postupně na místa, kde budou umístěny inženýrské sítě. Nutné bude provést také příčné i podélné odvodnění. Případně využít prostor pro využití	Doprava	40 000 000 Kč	námět (zatím ve formě nápadu, myšlenky,...)	2026-2030	

	parkovacích ploch (ulice K. H. Borovského)					
Vlastivědné muzeum - modernizace	Modernizace expozice a celého objektu muzea, revitalizace vnějšího pláště budovy.	Kultura	10 000 000 Kč	námět (zatím ve formě nápadu, myšlenky,...)	2026-2030	
Vlastivědné muzeum	Výstavba nového depozitu	Kultura	8 000 000 Kč	námět	2026-2030	
Městský rozhlas, aplikace Mobilní rozhlas	Zajištění informovanosti obyvatel pomocí aplikace Mobilní rozhlas.	Krizové řízení	2 000 000 Kč	Pokračovat ve využívání aplikace	2026-2030	
Revitalizace náměstí	Revitalizace náměstí by obsahovala jeho úpravu, vyrovnaní nerovností, vyřešení dopravy v klidu a vyřešení nástupních míst na autobusovou dopravu.	Doprava	75 000 000 Kč	konkrétně definovaný záměr (např. ve formě zpracované studie)	2026-2030	Zpracovaná dokumentace ke stavebnímu povolení
Oprava a obnova sakrálních staveb	Oprava a obnova sakrálních staveb na území obce.	Kultura	3 000 000 Kč	námět (zatím ve formě nápadu, myšlenky,...)	2026-2030	
Vybudování nového a rekonstrukce stávajících chodníků podél hlavní komunikace	Vybudování chodníku od centra (náměstí) směrem k lyžařskému areálu Šachty včetně přechodů	Doprava	6 000 000 Kč	již se provádí rekonstrukce komunikace a na ní navazují chodníky	2026-2030	

	podél hlavní komunikace. Rekonstrukce stávajících chodníků u ÚCHR a PCH, ISŠ a TJ. Nový chodník navazující na muzeum.					
Zateplení domu s pečovatelskou službou	Zateplení domu s pečovatelskou službou obsahující, zateplení fasády, spojené s výměnou střešní krytiny.	Sociální služby	8 000 000 Kč	námět (zatím ve formě nápadu, myšlenky,...)	2026-2030	
Zateplení bytového domu č.p. 28 ve Vysokém nad Jizerou	Zateplení bytového domu s 10ti byty obsahující zateplení fasády, sklepních prostor a půdy.	Občanská vybavenost	7 000 000 Kč	námět (zatím ve formě nápadu, myšlenky,...)	2026-2030	
Zateplení bytových domů č. p. 227 a č. p. 8 ve Vysokém nad Jizerou	Zateplení bytových domů s 15ti byty obsahující zateplení fasády, sklepních prostor a půdy a výměnu střešní krytiny na objektu č. p. 227.	Občanská vybavenost	12 000 000 Kč	Zpracovaná PD	2026-2029	Zpracovaná PD
Kompletní rekonstrukce domu č.p. 126 ve Vysokém nad Jizerou	Kompletní rekonstrukce dlouhodobě neobydleného domu č.p. 126 ve Vysokém nad Jizerou, kromě jiného budou rekonstruovány obchodní prostory v přízemí a vybudovány učebny pro základní školu v prvním poschodí	Občanská vybavenost	20 000 000	Záměr, zpracovává se studie	2026-2030	
Výstavba nového koupaliště v lokalitě Šachty	Výstavba nového venkovního koupaliště v lokalitě proti lyžařskému	Sport	30 000 000 Kč	námět (zatím ve formě nápadu, myšlenky vzniklé při	2026-2030	

	areálu Šachty s případným využitím pro zasněžování sjezdových tratí.			projednávání ÚP Vysoké nad Jizerou)		
Postupná rekonstrukce dalších prostor stávajících pavilonů ÚCHR a PCH	Modernizace zdravotnické-ho zařízení spojená s rekonstrukcí stávajících prostor hlavního objektu.	Zdravotnictví	70 000 000 Kč	studie	2026-2030	
Instalování herních prvků ve městě	Instalování herních prvků pro děti a mládež např. v městském parku, případně v jiných částech města (pumptrack, trailové dráhy).	Volnočasové aktivity	7 000 000 Kč	námět (zatím ve formě nápadu, myšlenky,...)	2026-2030	
Zřízení sběrného dvora, a kompostárny biologicky rozložitelného odpadu	Zřízení sběrného dvora, případně kompostárny na biologicky rozložitelný odpad v areálu zemědělského družstva naproti čerpací stanici s cílem zcentralizovat celý odpadový systém mimo centrum města.	Odpadové hospodářství	8 000 000 Kč	záměr	2026-2030	
Snížení energetické náročnosti objektu bývalého VÚRV	Snížení energetické náročnosti objektu bývalého VÚRV a možném vybudováním bytů.	Občanská vybavenost	6 000 000 Kč	záměr	2026-2030	
Vybudování objektu se startovacími byty	Vybudování objektu, případně zrekonstruování objektu ve vlastnictví města.	Občanská vybavenost	20 000 000 Kč	nápad	2026-2030	
Rekonstrukce domu č. p. 126	Kompletní rekonstrukce objektu č. p. 126	Občanská vybavenost	15 000 000 Kč	záměr	2026-2030	

B. 3 PODPORA REALIZACE PROGRAMU

V rámci předchozích částí tohoto dokumentu byly vedle obecného směru rozvoje obce stanoveny i konkrétní, v současné chvíli známé aktivity směřující k naplnění cílů. Pro úspěšnou implementaci zpracovaného programu rozvoje města je však neméně zapotřebí ujasnit, jakým způsobem bude probíhat samotná realizace navrhovaných záměrů. V rámci úspěšného dosažení všech zamýšlených cílů je nutné zapojit všechny aktéry rozvoje města (soukromý sektor, neziskový sektor, veřejnost atp.).

Pro optimální plnění rozvojových cílů je nezbytné pozorně sledovat dílčí dosažené úspěchy – průběžně hodnotit naplňování rozvojových aktivit. V roce 2030 bude vypracováno komplexní zhodnocení programu rozvoje města, které bude základním zdrojem informací pro návazný strategický rozvojový dokument.

Program rozvoje města bude průběžně revidován, případně aktualizován v návaznosti na průběh realizace jeho dílčích částí. Podnětem k aktualizaci programu může být závažná změna vnějších podmínek, naplnění jeho části, či potřeba stanovení nových cílů (neměla by však být vyvolána změnou politické reprezentace obce). Aktualizace celého dokumentu proběhne nejpozději v roce 2030 formou zpracování návazného dokumentu. Změny programu rozvoje obce budou prováděny přímo do dokumentu. Výsledkem bude dokument s označením data, ke kterému se vztahuje. Dokument bude v úvodu obsahovat seznam revizí.

Aktualizace programu rozvoje města a jeho změny budou schváleny zastupitelstvem obce. Aktuální verze dokumentu bude zveřejněna na internetových stránkách obce.

Základním zdrojem financování rozvojových aktivit je městský rozpočet. U řady aktivit se předpokládá také možnost spolufinancování z veřejných rozpočtů (kraj, ČR, fondy EU).

Program rozvoje města a jeho součásti (akční plán, katalog aktivit apod.) jsou základním stavebním kamenem pro tvorbu finančního plánu, finančního výhledu ale i rozpočtu obce na následující rok.

B. 4 ZÁSObNÍK PROJEKTŮ

Rozpracování programových cílů přineslo značné množství rozvojových aktivit uvedených v kapitole B. 2. Toto množství převyšuje předpokládané možnosti obce všechny aktivity realizovat, a to nejen ve finanční rovině.

Ve Vysokém nad Jizerou dne 26. 11. 2025